GAZETA SF

48

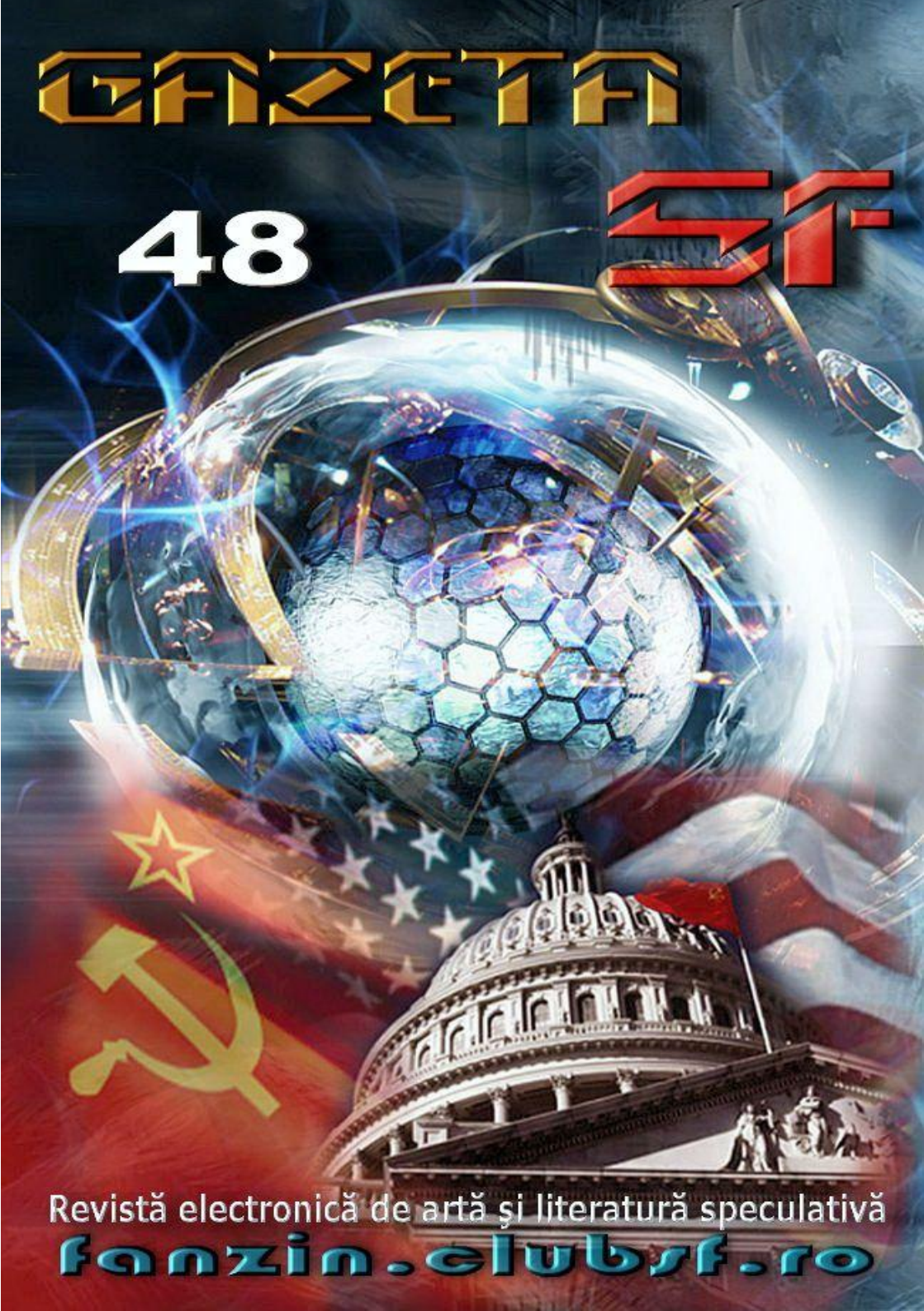

Revistă electronică de artă şi literatură speculativă

fanzin.clubsf.ro

Gazeta SF nr.**48**/ martie 2015

Revistă electronică de artă şi literatură speculativă

http://fanzin.clubsf.ro

Redactor şef: Alexandru LAMBA

Redactor şef-adjunct: Alexandru Ioan DESPINA

Redactia : Mircea NANU-MUNTEAN,

Bogdan S. POPESCU,

Sorin TRASCU,

Mihaela MARCU,

Marcel GHERMAN,

Teodora MATEI

Contribuții grafice: John DOBRO

Editor / Director George SAUCIUC

GAZETASF

FANZIN.CLUBSF.RO ISSN 2069-3079

SUMAR

Editorial
- Fanzine, reviste şi concurența dintre ele (de Alexandru Lamba)

Povestiri
- Suflet de arțar (de Miloş Dumbraci)
- A treia ureche (de Andreea-Mihaela Coman)
- Tabloul (de Mihaela-Alexandra Raşcu)
- Si 2100 (de Mihai Cioflec)

Mainstream
- Alexandra în loc de joi (de Călin Dănila)

Foileton
- Republica XI (de Mircea Nanu – Muntean)
- Multivers V (de Marcel Gherman)

Traduceri
- Jack Spintecătorul II (de Gerd Maximovič)

Recenzii
- „Seniorul Paxwax" de Phillip Mann (de Teodora Matei)
- „Vraciul de pe norul interior" de Lucian Dragoş Bogdan (de Alexandru Lamba)
- „La capătul curcubeului" de Vernor Vinge (de Irving T. Creve)
- „URSSA" de Sergiu Someşan (de Florin Purlucă)

Eseuri
- De la like la lectură, apoi buzna la vot (de Teodora Matei)
- Francis Fukuyama şi „viitorul post-uman" (de Marcel Gherman)

Bandă desenată
- Pe cont propriu (de Alexandru Lamba)

Artă imaginară
- Coperte potrivite VII (de John Dobro)

Interviu
- Interviu cu scriitorul Sergiu Someşan

EDITORIAL

Fanzine, reviste şi concurenţa dintre ele

(de Alexandru Lamba)

Citeam mai deunăzi un articol foarte scurt din revista Galileo online intitulat „Ce ştie Europa SF despre România SF”. În esență, articolul merge fix la țintă, nu se lansează în niciun fel de speculații, identifică problema şi găseşte soluția. Însă nu se poate ca, citindu-l ceva mai atent, să nu-ți ridice unele întrebări. Apoi altele.

Nu am să mă lansez nici eu în speculații privind sursele de informații pe care le-a avut Europa SF despre fandomul românesc, despre vechimea şi subiectivitatea acestora, pe de o parte deoarece nu am la îndemână nicio pistă pentru investigații, iar pe de altă parte pentru că aceste informații, odată identificate, nu ar mai servi acum la nimic. Nu vreau să comentez faptul că Gazeta SF apărea în lista de acolo în detrimentul altor publicații mai prestigioase, deoarece, deşi mă bucur că fanzinul nostru era pe listă, faptul că acea listă era atât de trunchiată nu prea-i dădea cine ştie ce valoare. La o adică, fandomul românesc per total era cel care pierdea. Însă, din câte am înțeles, domnul Haulică a preluat inițiativa, deci problema se poate considera rezolvată.

Am să încerc, în schimb, să perorez un pic, dacă tot veni vorba despre publicații de tip revistă sau fanzin online din aria SF/F/H-ului românesc, despre relațiile dintre ele. Şi pornesc de la exemplul de mai sus, tocmai pentru că, la o primă vedere, ar putea părea că există o relație de concurență (care poate uneori îmbracă forme malițioase) între ele. Ei bine – cel puțin din perspectiva Gazetei SF, dar nu numai, vezi intervenția lui Michael Haulică – lucrurile nu stau chiar aşa. Din unele puncte de vedere, ele stau chiar pe dos, aş putea spune.

Dar să mă limitez în cele ce urmează la perspectiva Gazetei.

Faptul că activăm într-un mediu în care mai există aproximativ zece alte publicații dedicate genului şi alte câteva care-l promovează, dar nu exclusiv, nu poate să fie decât o mândrie pentru noi. Căci ne aflăm printre ele. Mai ales că, cele mai multe dintre acestea, cu care, chipurile, „concurăm", sunt conduse de nume foarte grele în domeniu, de scriitori şi critici cu greutate şi cu ani de experiență în spate. Ne-am bucura, oare, dacă această largă paletă de publicații n-ar exista? Sau dacă ar fi substanțial subțiată, aşa cum părea ea din perspectiva Europa SF? Nu, bineînțeles că nu! Valoarea unui jucător, indiferent de joc, nu poate fi determinată decât în funcție de liga în care activează. Ne dorim noi o ligă slabă? Sau pseudo-inexistentă? Nu! Cine şi-ar dori-o?

Din fericire, aceasta e o non-problemă, deoarece liga există şi e valoroasă, indiferent ce se crede despre ea. Cum e şi firesc, fiecare publicație are un anumit grad de exigență, nu am de gând să-mi expun propriile păreri referitoare la accesibilitatea uneia sau alteia, îşi ştiu ei, coordonatorii, fiecare pretențiile şi cred că şi autorii mai insistenți şi mai bătăioşi li le-au cam dibuit, deci fiecare şi-a ocupat propriul loc. Iar acest lucru înseamnă că, de fapt, concurența este doar o chestiune de suprafață, pentru că, în profunzime, relațiile sunt mai degrabă de cooperare.

Personal, nu pot decât să mă bucur găsind numele unui autor al Gazetei şi în paginile altor publicații. Şi nu vorbesc acum doar despre bucuria altruistă şi dezinteresată a omului pentru realizarea aproapelui său! Nu, mă bucur pentru că acest lucru îmi confirmă că şi noi, la Gazetă, promovăm texte de valoare, că nu a fost vorba de slăbiciunea sau indulgența noastră, ci de o valoare obiectivă, recunoscută de un număr mai mare de redactori, prin publicare. Înseamnă, deci, că nu sunt standardele noastre scăzute. Înseamnă că promovăm literatură de calitate!

Şi iată că am ajuns exact la punctul nevralgic al problemei de față. Care e menirea fanzinelor şi revistelor, fie ele online sau tipărite? Evident, aceea de a descoperi şi promova autori de valoare, de a publica literatură de calitate! Iar asta nu se poate întâmpla decât într-un mediu variat, în care autorul se confruntă cu cât mai mulți redactori, primeşte cât mai multe critici şi sfaturi, se promovează pe cât mai multe căi.

Profitați, aşadar, dragi autori, şi nu vă limitați doar la acele revistele de la care ați primit deja răspunsuri favorabile şi la care mergeți, oarecum, la sigur. Da, e mai comod să mergi pe cărări bătute, dar, mai devreme sau mai târziu, aceste cărări duc, inevitabil, într-o singură direcție: către stagnare. Pentru a evolua, trebuie să vă măsurați puterile, progresiv, cu toate publicațiile care vă stau la dispoziție.

Să ne bucurăm că le avem!

POVESTIRI

Suflet de arţar

(de Miloş Dumbraci)

— Hai, şamane, dansu' ploii! râse Oleg grosolan, căruia gluma i se părea excelentă, ținând cont că de câteva ore, mărşăluind pe marginea mlaştinii, prin noroi, erau murați de o ploaie rece.

— Da' pe invers, bă, ca să se oprească, să stea în cap şi să dea din picioare spre nori şi din sculă spre nemți! se băgă şi Saşa cel Mare, şi toți din pluton râseră pe înfundate, dar nu prea tare, ca să nu-i audă vreo patrulă de fascişti.

Nu erau neapărat băieți răi, doar că bărbații la război trebuie să râdă de ceva, ca să uite că o să moară, şi Şamanul era o foarte bună țintă de băşcălie. Toți sovieticii luptau pentru Mama Rusie, chiar şi nomazii buriați din taigaua siberiană, şi încă aceşti sălbatici mongoli luptau foarte bine, de băgaseră spaima în nemți, cum apăreau ca nişte spirite albe ale morții din zăpadă şi ucideau în tăcere.

Dar Şamanul era altă mâncare de peşte: mereu visător, deloc grabnic la ucis, şi pretindea, în rusa lui lentă, cu accent mongol, că el chiar crede în spirite şi poate vorbi cu ele. Doar că nu poate în oraşe. Sau în stepă. Sau la câmpie. Cum să nu râzi de aşa nebun sălbatic?

Sergentul ridică mâna şi toți îngenunchează în nămol, cu puştile-ațintite spre penumbra care se lăsa dinspre sătucul de izbe spre care înaintau. Tăcere. Apoi, parcă din alt tărâm, veste de moarte: cuvinte guturale, un zdrăngănit metalic, un motor urlând. Nici vorbă să se încălzească în cătun, nemții erau deja acolo.

Sergentul făcu un semn şi se traseră în stufăriş.

— Satul e chiar pe drum, şopti Sergentul, şi-n dreapta e mlaştină. Deja se lasă noaptea. De întors nu ne putem întoarce, că brigada e deja undeva spre Vest, şi nu o mai prindem. De atacat pe drum nu am înnebunit, că ne mitraliază ca pe curcani, şi câțiva trupeți morți nu-s mare pierdere pentru țară, dar nu am stilou să scriu raportul, că l-am pierdut la cărți...

Rânji. Ştiau cu toții că o să decidă singur ce vor face, dar îi plăcea să pretindă că ascultă şi părerea lor. Uneori chiar aveau idei bune, că erau veterani hârşiți, luptau împreună de doi ani, de la Stalingrad, şi cei săraci cu duhul sau prea bogați în curaj prostesc nu supraviețuiseră, doar cei vicleni şi atenți.

— Ne mai rămâne doar să-i flancăm prin stânga, prin pădure. Deci?

Priviră spre liziera întunecată. Era prima pădure pe care o vedeau după atâta stepă, de când străbătuseră Rusia şi Ucraina, până tocmai aici, în Bielorusia. Mormăiră nehotărâți, legănându-se de pe un picior pe altul. Venea noaptea şi poate erau nemți şi în pădure şi dădeau în vreo ambuscadă. Dar aveau de ales? Nu prea.

— Păi ce să mai, Şefu', aşa facem, zise Saşa cel Mare. Saşa cel Mic murise demult, cu o baionetă în burtă, dar cel Mare rămăsese Saşa cel Mare şi avea cuvânt greu în pluton. O luăm prin pădure şi zicem bogdaproste dacă trecem de ei şi-i lăsăm dracului cu tancul lor cu tot.

Sergentul dădu din cap şi se ridicară, aplecați de mijloc, acum deja mai mult umbre decât oameni, şi porniră furiş printre tufe, spre pădure. Ploaia se oprise şi odată cu ea se oprise parcă orice zgomot: satul nu se mai auzea, nici păsări, nici alte animale.

Şamanul, ca de obicei, nu zisese nimic. Acasă, în taiga, el hotăra ce-i mai bine pentru trib, după ce se consulta cu spiritele

şi el stabilea încotro se duc, şi când, şi unde. Dar aici nu mai era şaman, ci doar un caporal, şi nu decidea el, ci Sergentul. Cât despre spirite, în stepă poate că erau, sau poate că nu, dar nu putea vorbi cu ele fără copaci. Iar în oraşe erau spirite din belşug, dar nu ale naturii, ci ale oamenilor, şi se ferea să vorbească cu ele, căci bălmăjeau frenetic şi spuneau lucruri fără noimă, blocate în clipa infinită a morții lor.

Dar aici era pădure. Urma să vadă dacă e o Pădure-Soră, care să îi vorbească aceeaşi limbă caldă ca şi Taigaua-Mumă, sau era o Pădure-Noapte, tăcută şi răpitoare. Nu putea şti până nu se simțeau şi dacă era Neagră, urma să fie prea târziu când va şti spre care Lume de Dincolo dă. Dar ce putea să facă, să nu meargă? L-ar fi împuşcat ca dezertor. Aşa că merse.

Era deja beznă când începură să se împleticească printre copaci, un şir de siluete negre de oameni încercuite de rânduri de siluete albe de arțari. Luna era acoperită de nori şi puțina lumină care trecea se distorsiona pe aburii de umezeală, făcând copacii să pară că tremură zvâcnit, cu mâini scheletice, bătrânicioase, întinse să-i înhațe pe intruşi. Soldații tăceau, apăsați de duşmănia pădurii şi temători față de inamicii nevăzuți.

Şamanul tăcea şi el. Creştea în el o tensiune, nişte furnicături neplăcute care-l umpleau de fierbințeală ca pe o găleată pusă la gâtul renului proaspăt tăiat, să se umple cu sângele negru şi gros. Simțea exact asta: cum creşte în el un sânge negru, vâscos. Ceva era rău aici, şi încă nu ştia dacă din astă Lume sau din Cealaltă. Şopti:

— Şefu! Şefu!

Sergentul se trânti pe burtă, şi imediat şi restul, din reflex. Se lăsase frig şi din guri le ieşeau aburi. Unii gâfâiau uşor, alții oftară, armele clănțăniră, armate. Şamanul înaintă spre sergent şi-i arătă grupurile de arțari amenințători, albicioşi pe fundalul întunecimii.

— Rău, ceva acolo. Trebuie cerut voie. Arțarii au suflete înguste şi-ş fraţi cu frigul-Moarte, aşa albi ca zăpada, reci, nu spun ce ascund. Dar pot vorbi cu petele lor negre, bune, negre ca pământul-Viață. Atunci vom şti ce e rău acolo. Dar trebuie să-i rog...

Sergentul amuți o clipă, apoi se înroşi la față şi se ridică furios.

— 'zda-mătii de sălbatic cu superstițiile tale de căcat! De-asta mi-am umplut uniforma de noroi şi frunze ude!? Credeam că ai văzut nemți, tălâmbule!

Îi trase o palmă şi-i făcu un semn lui Oleg:

— Stai cu ochii pe piele-roşie ăsta şi dacă dă să fugă îl împuşti, în numele lui Stalin!

Apoi pufni plin de înțeles, aşa cum doar ruşii ştiu să o facă, băgă înapoi la centură grenada care-o strângea spasmodic în mână, şi porni din nou plin de încredere spre adâncul întunericului. Oleg pufni şi el, îl împinse în fața lui pe Şaman şi porniră la pas, în coada şirului.

Cinci paşi făcură, apoi un arțar din dreapta lor păru să scânteieze şi să trosnească, o şfichiuitură străpunse noaptea şi unul dintre soldați țipă şi căzu. Apoi, brusc, liniştea absolută se transformă în hărmălaie: dinspre arțari erupse un mârâit aspru, ucigaş: o mitralieră MG42; dinspre ruşi, începură să pocnească puştile şi să țăcăne pistoalele-mitralieră PPSH: ta-ta-ta! Muzică diavolească, ornamentată cu strigăte, înjurături şi urlete de durere, punctată din loc în loc de un staccato de Schmeisser şi de explozii de grenade.

Două-trei siluete din şir dansară pe ritm, surprinse de rafală, apoi căzură dezarticulate. Arțari şi oameni laolaltă plesniră, împroşcând covorul de frunze cu pete întunecate, calde. Sergentul țâşni curajos printre copaci, prin stânga nemților, şi câțiva soldați

îl urmară. Oleg şi Şamanul alergară prin dreapta, urlând în timp ce trăgeau din mers.

Sergentul aruncă ceva cu forță, şi o străfulgerare orbitoare de lumină profilă câțiva germani, zburând cu brațele răşchirate. Mitraliera tăcu. Pe parte dreaptă, un trosnet puternic şi Oleg țipă şi căzu, brusc nemişcat. O cască pătrățoasă se ivi de după un buştean şi Şamanul se repezi într-acolo, cu lopata de infanterie ridicată. Privi scurt fața uimită şi o lovi cu sete. Fără o vorbă, îl izbi peste ochi până când țipetele de durere şi trosniturile de oase se opriră, iar sângele celuilalt îi curgea şiroaie pe față.

O siluetă verzuie apăru dintr-o groapă şi trase o rafală. Şamanul simți un val de fierbințeală în burtă şi căzu. Deasupra gropii, răsări Saşa cel Mare şi, plin de furie, sări înăuntru cu baioneta în mână. Un urlet ca de porc înjunghiat, apoi rusul ieşi rânjind drăcesc.

Pe partea cealaltă a pâlcului de copaci, Sergentul şchiopăta victorios, însoțit doar de Igor Roşcatu', Vasea Ciobanu' şi Mişa cel Negru. Nemții care nu muriseră, fugiseră. Arțarii priveau, nepăsători.

Mai erau doar ei şase, iar Şamanul murea.

— E împuşcat în burtă, 4-5 gloanțe, şopti Saşa cel Mare spre Sergent. Nu-l putem transporta, şi nu scapă nici cu operație. Şi de unde dracu' operație? Nu e nimic pe aici, decât arțari şi nemți.

— Păi şi eu ce să-i fac? Sergentul era şi el rănit la picior, se legase cu faşă, şi îl durea suficient de tare ca să nu îl pese de soarta unui sălbatic din Siberia. Duceți-l sub un copac, şi asta e, trebuie să ne punem în mişcare până nu se întorc cu întăriri.

Saşa îl privi pe Şaman cu milă, apoi dădu din umeri şi oftă. Îi făcu un semn lui Igor, îl apucară unul de picioare şi celălalt de umeri şi-l târâră sub un arțar străvechi. Şamanul nu zise nimic. Ei nu ziseră nimic. Arțarul nu zise nimic. Apoi, în tăcere, cei încă

vii îşi strânseră catrafusele şi, fără să se uite înapoi, plecară în noapte, spre Vest.

Şamanul ştia însă că nu poate fi aşa cum era acum. Nu poate muri aici, pentru că îl luaseră la război şi nu avusese timp să pregătească alt şaman pentru trib, şi fără un vorbitor cu spiritele tribul se va rătăci şi va pieri, iar el era răspunzător pentru trib, şi nu putea lăsa asta să se întâmple. Aşa că puse mâinile însângerate peste petele întunecate ale arțarului, şi cântă. Iar arțarul simți şi acceptă ofranda sângelui de şaman şi a sufletelor împrăştiate prin luminiş şi cântă şi el.

Şamanul era norocos, pădurea de arțari era o Pădure-Soră, legată cu rădăcinile din Lumea Cealaltă cu pădurea de acasă, din Siberia şi Şamanul păşi în petele arțarului, se strecură prin sufletul îngust şi rece al acestuia, şi ieşi în Poiana Tigrului Alb. În mijlocul zăpezii, o iurtă albă, din care ieşea un firicel de fum. Şamanul cântă litania potrivită, şi Spiritul-Tigru ieşi din iurtă şi îl privi. Tigrul Sacru ştia ce voia Şamanul şi ce era dispus să dea pentru asta, dar datina cerea să îl întrebe de trei ori:

— Ştii la ce trebuie să renunți pentru ceea ce îmi ceri? Accepți sacrificiul?

Şi de trei ori, Şamanul răspunse simplu:

— Da. Accept.

Tigrul Alb încuviință în tăcere şi îi întinse o crenguță. Şamanul închise ochii şi o mestecă. Apoi îi deschise şi-l privi pe Sergent cum exclama către el, furios:

— ‘zda-mătii de sălbatic cu superstițiile tale de căcat! De-asta mi-am umplut uniforma de noroi şi frunze ude!? Credeam că ai văzut nemți, tălâmbule!

Apoi Sergentul îi trase o palmă şi-i făcu un semn lui Oleg.

— Stai cu ochii pe piele-roşie ăsta şi dacă dă să fugă îl împuşti, în numele lui Stalin!

Şamanul se întoarse spre arțari şi le făcu o plecăciune. Plutonul încremenise, uimit. Şamanul se aşeză în patru labe în fața Sergentului amuțit cu gura căscată, scoase un răget fioros, şi-şi scoase ghearele. Îngroziți, soldații începură să tragă cu tot ce aveau în uriaşul tigru siberian care îi privea cu ochii omeneşti ai Şamanului, cântărindu-i parcă. Gloanțele însă intrau în el şi dispăreau fără urmă, iar tigrul, calm, întinse o labă spre gâtul Sergentului şi îl sfâşie, cu blândețe. Apoi țâşni spre ceilalți şi, unul câte unul, îi hărtăni tăcut cu ghearele şi colții, nepăsător la gloanțe, până când se lăsă liniştea.

De după un buştean din dreapta se ridică un cap, încercând să vadă de unde vin urletele oribile de groază din întuneric. Tigrul păşi maiestuos spre germanii uluiți şi îi ucise şi pe ei, tot în tăcere. Apoi rosti sobru, mormăit, către copaci:

— Vă dăruiesc această ofrandă de sânge.

Şi intră în cea mai apropiată pată neagră din arțarul învecinat. Trecu pe lângă iurta albă din Lumea Cealaltă, iar Marele Tigru Alb îl salută tăcut, cu o aplecare din cap. Ieşi apoi printr-un arțar direct într-un nămet de zăpadă siberiană şi îşi privi cu tandrețe tribul, care trebăluiau în luminişul din apropiere, printre iurte. Nu le va mai putea vorbi vreodată şi dacă l-ar vedea, l-ar vâna şi ucide.

Îi va supraveghea însă şi proteja din umbre, pândind pe după copaci, până când un băiețel cu har îl va simți şi va veni la el. Îl va lua în pădure şi-l va învăța cântecele sacre, iar apoi se va întinde pe zăpadă şi băiețelul îl va omorî şi-i va mânca toată carnea, ca să-i preia Glasul Pădurii.

Iar oasele Şamanului-tigru se vor ridica spre cer şi blana albă cu negru se va întinde pe ele drept scoarță, şi va undui rece în vânt. Un suflet de arțar.

A treia ureche

(de Andreea-Mihaela Coman)

Ascunsă în baie, tremura. Era pentru prima oară când se trezea înspăimântată de ce auzea. Sau mai degrabă de faptul că auzea. Îşi recurge în minte rutina. Deci aseară şi-a scos aparatul auditiv şi într-o linişte firească a pus capul pe pernă să adoarmă, se făcuse dimineaţă şi, deschizând ochii, vocile erau peste tot. Ce naiba se întampla cu ea? De la vârsta de 3 ani trebuia să îşi ataşeze defectul întruchipat într-un mecanism iluzoriu, iar acum, deodată, universul i s-a întors pe dos. Ştia că era în casă doar cu părinţii, cel puţin aşa arăta realitatea, îi auzea prea crâncen. Îşi face curaj şi iese din baie cu tot cu vocile după ea. Pe cat era de terifiată, pe atât devenea de curioasă.

Tatăl ei era pe scaun fumând ţigară după ţigară (Of, s-a trezit) şi uitându-se la ea cu privirea paternă, o întreabă:

— Îţi pun apa pe aragaz, să-ţi faci cafea? (Oare de ce mi-a preluat viciile, nu ştiu, bea mai multă cafea decât mine, fumează mai mult decât atât, parcă m-aş privi într-o oglindă de coşmar …)

Se uită la tatăl ei care, maşinal, puse ibricul pe foc să încălzească apa. Cu ochii ieşiţi din orbite, rămăsese perplexă. Nu putea să răspundă. Doar asculta împietrită. (Aş vrea câteodată să se descurce singură, să nu mai cheltuie banii mei munciţi când am atâtea datorii. Nu contribuie deloc la cheltuielile casei, mai degrabă ajută la un consum mai mare de curent, apă, căldură)

Se aşază încet pe canapea şi observă. Aşa ceva nu era cu putință. Totul se derula ca într-un film SF prost numai că ea juca rolul personajului principal dar şi cel de regizor. Se auzea atât de clar şi nici măcar nu îşi răsucea limba în gură, cum făcea câteodată când vorbea pentru ea în minte. Acum, în schimb, era ca şi cum vorbea la un microfon ataşat creierului. Dar trebuia să vadă ce se întâmplă mai departe…

— (Nu, ceva nu e în regulă. Probabil că este cel mai real vis pe care îl am.) Da, da, tată, aşa, pune apa, imediat revin să îmi fac şi eu cafea.

Dar stătea neclintită pe canapea, cu ochii deschişi, şi se simțea în toate fibrele ei că se trezise, dar nu aşa se desfăşura viața ei timp de 25 de ani deja. Oare ce se schimbase? Nu făcuse nimic deosebit aseară, totul era la locul lui, mai puțin aparatul ei în ureche. Câteodată, când era singură, nu îl purta. Nu avea de ce, nu trebuia să audă pe nimeni. Acum, duminica, ambii părinți erau în casă, deci, puțin constrânsă, era necesar să îl aibă în ureche pentru minimul de conversație. Dar acum nu îl purta, vocile năvăliseră brusc încât a şi uitat să şi-l ataşeze urechii. S-a decis totuşi să pună cumva capăt acestui vis. Da, trebuia să fie un vis. Când a intrat în dormitor, şi-a văzut aparatul pe birou, dar nu avea curaj să-l ducă la ureche, aşa că se aruncă în pat şi se acoperise cu pătura până peste cap. Acum se gândea, dar atât de repede şi atât de tare se auzea pe sine, încât, cu ochii închişi, tremura şi se zvârcolea. În speranța că poate aşa s-ar trezi dintr-un vis amarnic.

— (Ce o fi cu copila asta neîndemânatică de s-a băgat în pat?) Amelia, ce faci? Nu dai şi tu „Bună dimineața”? (Ce ciudată e, şi atât de leneşă, toată ziua vrea să doarmă, iar când nu doarme, pierde vremea numai pe laptop uitându-se la filme sau citind.) Haide la bucătărie, s-a încălzit şi apa, îi spunea mama ei intrând în dormitor. (Nici măcar cafea nu are chef să îşi facă. Of, cum îşi pierde ea viața, loc de muncă nu are, stă în casa părinților. Nu

putea să fie şi ea ca fratele ei, să aibă casă proprie şi un salariu lunar care să o ajute să fie pe picioarele ei, zi de zi.)

— Da, vin acum, răspunse ea de sub plapumă. (Deci cum se poate să vorbească aşa cu mine? Întotdeauna a fost fratele meu mai bun ca mine, eu oaia neagră. Chiar aşa de puțin contează să ai un suflet de artist, să vrei să îți pui amprenta în lume pentru că o datorezi culturii din care te-ai înfruptat cu fiecare carte citită?)

Dând pătura la o parte, se uita la mama ei cu ură. Nici măcar nu îndrăznea să îi răspundă. Ştia că nu o să fie niciodată ca fratele ei, dar puțin îi păsa. Conştiința ei era totul pentru ea, prefera să moară pe o bancă într-un parc decât să trăiască fiind o legumă umană ca vânzătoare într-un magazin de haine. Cu toate acestea, era minunată de faptul că practic auzea gândurile părinților. Trebuia să fie asta, pentru că maxilarul lor nu se mişca, iar gura nu se deschidea.

Deodată auzi un țiuit asurzitor care îi spărgea efectiv nervurile, o ameți̧se şi încordându-şi maxilarul, abia se stăpânise să nu îşi smulgă părul din cap. Mai trăia senzația asta uneori când se găsea copleşită de o grămadă de zgomote adunate parcă în capul ei şi dansând un cadril accelerat. Urechile îi explodau la figurat, simțea cum creşte în ea o scleroză adormită. Ceea ce era ciudat, era faptul că mama ei o privea detaşat. Nu reacționa în niciun fel, ca şi cum nu se întâmpla nimic. Făcând mici sforțări, se ridică în picioare, îndreptându-se spre birou să îşi pună aparatul auditiv. Era singurul lucru care avea sens pentru ea, era o realitate conformistă dar care cel puțin îi contura imaginea unui adevăr de sine stabilit. Din momentul în care şi l-a ataşat, totul se transformase într-o linişte deplină. Îşi dăduse seama că nu se mai auzea nici pe ea, ca şi cum era o mută mintal. Simțea din pieptul ei că poate vorbi, limba era la locul ei, îşi simțea vibrațiile din corp pe măsură ce îşi folosea corzile vocale, dar nu se auzea şi nici nu auzea altceva. Mama sa îi spusese ceva şi apoi plecase spre bucătărie. Se întoarse să o vadă, să o citească pe buze. Era o

tehnică de care Amelia nu se desprinse niciodată, îşi spunea uneori că nici nu are nevoie de auz, dacă putea citi buzele oamenilor. Dar mama ei era deja cu spatele. În schimb, privea holul şi pereții de o parte şi de alta vibrau atât de puternic pentru 10 secunde. Ce însemna asta? Oare mama ei mai spusese ceva? De ce se mişcau aşa pereții? Încruntată de teroarea din jur, nu ştia ce să creadă. Poate că era un vis, dar întregul ei corp nu era în starea statică în care se află atunci când doarme. Nu era deloc înțepenită, dimpotrivă, tabloul de pe peretele din dreapta era fluid. Sertarele biroului se clătinau ca şi cum ar fi avut loc un cutremur. Floarea de pe birou părea că îi clipeşte, deşi nu avea ochi, putea vedea foarte clar cum tulpina se îndoaie iar frunzele deveneau deja resuscitate parcă la viață. Fereastra clătina din toate încheieturile, perdeaua dansa şi ea în acelaşi ritm. Ce naiba? Adică şi-a pus aparatul auditiv şi toate astea se întâmplau. De ce? Era cutremurată, fără aparat auzea voci pe care le recunoştea dar care îi serveau un adevăr crud, iar cu aparat nu auzea nimic însă ... parcă auzea văzând. Ştia în sinea ei că totul în jur îi şoptea ceva, o îndemna să vadă vocile necuvântătoarelor. Nu, nu putea face față, credea că înnebuneşte. Ia o foaie de hârtie şi notează rapid cu creionul în aer, ca şi cum clipa se scurgea şi era pregătită să cadă din vârful prăpastiei.

M-am trezit în cenuşă din depărtare:

Iubesc pasărea ce zboară în visare. Ce mică-i lumea din înaltul abisului gingaş şi atât de mare-i frunza izbită de pământ inapt.

Şi zbor, mă ridic, respir prin aripi, din avânt mă supun luminii cereşti, sunt singură într-un haos adunat, puternic strălucitor, care se oglindeşte mat.

O sumedenie de blocuri, şosele fără răbdare îmi şoptesc; Eu fug. Se vede sunetul şi privirea-mi e mare. Albul ochiului-mi mănâncă persoana. Soare!

Răsare de-un roşu provocator, într-o luptă cu recele artificial respirator şi acum violent cobor.

A treia ureche se trezeşte, ce spaimă!

Locurile au ajuns ecouri sparte-n goană, încearcă, pătrund un sunet, neuronul meu îndeamnă.

Roşu soare, mă zgârii, mă doare! Lătra-n sprânceană, căci tremură oraşul, e ceață, e fum, minutul zboară …

Bine ai venit în lumea celor ce cuvântă. Privirea-i mută, sunetul nu mai vede dar roşul omoară, stăpân se vrea, se-avântă …

Şi-acum mi-e dor de mine din vârful plopului, mi-e dulce amăgirea unui respir al cerului.

A murit paradisul şi a renăscut … Ce durere-amară în cea de-a opta zi.

A lăsat creionul din mână şi era pregătită să moară. Respira deja liniştită ca şi cum ştia că asta trebuie să fi fost ultima ei misiune, să cadă pradă unui univers în care nu credea. Căci raiul şi iadul erau într-adevăr minciuni, momentul ăsta era un blocaj în care avea să rămână.

***

Doctorul îi observă toate mişcările din camera alăturată prin camera ascunsă în ochii femeii din portretul agățat pe perete. Nota în calculator toate simptomele pe care pacientul le manifestă.

„Raportul nr. 1. Februarie, 8. Anul 2015. Pacientul nu conştientizează faptul că se află într-o cameră de spital şi nici că

se trezeşte din comă. Scanarea neuro-imagistică arată o activitate în zona cortextului prefrontal ca răspuns la excluderea socială în cadrul membrilor familiei, profilul psihologic fiind destul de conturat. Deşi subiectul se află într-o permanentă iluzie datorită traumei cauzată de decesul părinților, acesta şi-a reconstruit locul de siguranță, casa natală dar şi rudele. Deoarece aceştia nu au ajutat-o să îşi depăşească defectul auditiv, pacientul recurge la închiderea totală în sine, auzind voci de mustrare din partea părinților, care îi penetrează simțul social de a face parte dintr-o familie.

Observăm un reflex nou, îşi cauzează durere, tăindu-se de-a lungul degetului arătător, însă nu este un atentat grav, ci mai degrabă o soluție pentru a face diferența între vis şi realitatea iluziorie. După ce acest incident are loc, pacientul manifestă prin tot trupul zvârcoliri de durere şi usturime, datorită rănii. Încearcă depăşirea acestui moment, fiind convinsă că se află încă în casa ei, alături de părinți, şi îşi ataşează aparatul auditiv. Reținem că această atitudine este una neplăcută şi de durată pentru subiect din cauza unui deficit al sinelui.

Conform scanării activității cerebrale, întregul cadru este construit ca fiind unul dificil de a-şi duce o existență: patul este format dintr-un lemn tare cu o saltea foarte subțire ce forțează trupul în fiecare seară, biroul este aşezat peste nişte cărți, astfel fiind mai înalt de nivelul necesar ținutei pacientului, scaunul este, de asemenea, mai scurt pentru o mai bună operare a decalajului unui confort … este de notat şi faptul că scaunul are un picior mai scurt, destabilizând echilibrul normal. Floarea de pe birou este foarte uscată, de culoare neagră, pusă într-un pământ tare. Fereastra este acoperită cu staniol, iar perdeaua sfâşiată în bucăți. Frustrarea cauzată de aceste evenimente o integrează într-un mediu halucinatoriu, în care se simte blocată.

Toate aceste aspecte par a avea un rol foarte important în procesul de creație, subiectul exprimând în versuri ceea ce nu

poate spune cu voce tare şi direct. În acest caz, această metodă devine una terapeutică, de scurtă durată însă cu efecte pozitive majore.

Imediat după această acțiune, pacienta leşină de fiecare dată, căzând iar în comă.

***

Trezindu-se ca dintr-un coşmar, Amelia se regăsea adormită cu capul pe birou, între vrafurile de hârtii. Zâmbea uşor, deoarece în sfârşit era în mediul ei, avea propriul apartament, ducându-şi viața cum îi place, printre cărți, pachete de țigări, scrumiera foarte uzată, locuia singură având o privelişte minunată în preajma câmpiilor şi munților prin fereastra imensă. Se trezea când era destul de odihnită, nu mai purta demult aparatul auditiv, cafeaua făcută în presa franceză era acolo mereu plină, avea deci o existență satisfăcătoare de care era convinsă că va avea parte.

Privirea îi cade imediat pe foaia din față, în care scrisese nişte versuri. Luând foaia în mâini, observă că s-a tăiat pe degetul arătător.

— Hmm, cine ştie cum de m-am taiat…

Nu-şi amintea când, se simțea de parcă s-ar fi trezit dintr-o transă adâncă. Citea versurile, dar nu realiza când şi cum le-ar fi scris. Îşi recunoştea scrisul de mână, era acelaşi ca întotdeauna, cursiv, lizibil, un albastru frumos senin pe un alb orbitor. Examinând hârtia mai atent, observă în josul paginii, un desen plin de viață.

— Ce curios .. eu nu ştiu să desenez. Şi este atât de frumos, liniile sunt conturate. Dar oare ce semnifică această pasăre cu aripile desfăcute, spânzurată de ramura unui frasin bătrân?

Tabloul

(de Mihaela-Alexandra Raşcu)

El nu putea să înțeleagă ce găsea ea atât de interesant la tabloul acela. O ramă neagră, prea mare pentru gusturile lui, contrastând puternic cu roşul unui fundal radiant, pe care se înşurubau hipnotic două spirale albastre, între care, dintr-o pată vişinie amorfă, părea să se strecoare o umbră alungită, asemănătoare staturii unui om.

— Cât a costat monstruozitatea aceasta?

O întrebase, într-adevăr mai violent decât intentionase, dar ea nici măcar nu catadicsise să îi răspundă. Atârnase tabloul deasupra patului, fără să-i ceară măcar părerea, iar din acel moment, începuse să îşi petreacă ore în şir cu privirile blocate în spirale sau pe umbra alungită. El nu-l suporta, simtea frisoane reci pe spate numai când încerca să fixeze vreunul din elementele acelea bizare. Despre ea, ce mai putea spune? Părea fascinată mai mult de tablou decât de persoana lui. Nu mai reuşea s-o scoată din casă cu una cu două, iar dacă chiar ieşeau undeva, ea făcea tot posibilul să se întoarcă cât mai repede şi se închidea în camera cu tabloul, ignorându-l.

— De unde l-ai cumpărat?

La întrebarea lui furioasă, ridicase din umeri, cu un zâmbet straniu în coltul buzelor, un zâmbet pe care nu i-l cunoştea. Simțea că se depărtează de el cu fiecare zi care trecea. La început, răsuflase uşurat că dobândise mai multă libertate de mişcare. Nu

îl mai suna să îl întrebe când se întoarce acasă, nu îl admonesta că stătea mai mult cu prietenii la o bere decât cu ea şi nici nu mai avea pretenţiile acelea enervante cu făcutul lucrurilor împreună. Dar nici despre apropiere nu mai putea fi vorba, atâta timp cât ea devenea inertă în puţinele lor momente intime şi continua să fixeze tabloul cu privirea chiar şi atunci.

Într-o zi, el se mută pur şi simplu din dormitor, ca să o facă să înţeleagă că persoana lui trebuia să fie pe primul plan. Mai procedase aşa şi cu alte ocazii când fusese supărat pe ea. Acum doar aştepta, parcă mai nerăbdător ca altădată, să vină şi să se pisicească pe lângă el, să se împace în felul lor caracteristic, cu o partidă fierbinte de amor, după care el o va face să înţeleagă că nu îi plăcea tabloul şi că dorea să scape de el, oricât ar fi costat-o.

Dar zilele treceau, ea petrecea din ce în ce mai mult timp cu tabloul, iar el continua să înţepenească pe canapeaua îngustă, petrecându-şi nopţile singur şi dezolat. Până la urmă, se hotărî să pună piciorul în prag. În ziua aceea, o aşteptă să vină de la lucru şi o opri în uşă, înainte măcar ca ea să îşi scoată haina şi să îşi lase jos geanta.

— Ce se întâmplă cu noi?

Chiar dacă gândise să poarte cu ea o altfel de discuţie, când o zărise atât de proaspătă, liniştită şi oarecum împăcată, ceva se întâmplase cu el. Ea părea mai tânără, mai frumoasă decât îşi putea aduce el aminte. Şi ce era cel mai ciudat, nu părea afectată de chinul separării lor relative din ultima perioadă. Era conştient că el arăta oribil, nedormit, neras, nemulţumit şi pus pe ceartă. Cu toate acestea, ea nu mai exploda ca pe vremuri, nu ridica tonul şi nici măcar nu păru să audă ce o întrebase, deşi îl privise fix în ochi. În cele din urmă, trecu pe lângă el într-un pas plutitor, îşi lăsă lucrurile ca de obicei la cuier şi traversă holul până în camera cu tabloul.

Nu vorbise cu el, nu îi dăduse de mâncare, nu spălase haine şi nu udase flori. Toate acele activități care, cândva, o țineau pe lângă el, exasperându-l, păreau de acum inexistente. De acum? Ba nu, de când adusese în casă blestematul acela de tablou. Îşi aminti cu exactitate de când nu mai mâncase ceva gătit de ea, de când nu îi mai pregătea hainele pe spătarul scaunului şi de când se uscau florile în balcon. Simți că nervii lui se întind cumva, că începe să fiarbă şi că e în stare să spargă uşa dormitorului, să ia el singur tabloul acela afurisit şi să îi dea foc în fața ei. Ce naiba, doar era bărbat în casa lui!

Se repezi ca un bolid. Uşa camerei nu era închisă şi putu intra val-vârtej, stârnind în urma lui praful de pe bibliotecă, care nu mai fusese şters de când apăruse tabloul în viața lor. Se blocă însă, imediat ce trecu pragul. Ea nu era acolo. Un aer înghețat aşternuse parcă o pojghiță peste toate obiectele. Îşi roti privirile debusolat prin încăpere, deschise dulapurile şi chiar încercă fereastra închisă. Se întoarse din drum şi o căută prin toata casa, o strigă de câteva ori, după care reveni în acelaşi loc. Nu era nebun, văzuse clar cum ea intrase în cameră, grăbită să îşi privească tabloul.

Încet, nedumerit, ridică privirea către obiectul care trona deasupra patului. Rama neagră, prea groasă pentru gusturile lui, contrasta puternic cu fundalul roşu, radiant, iar între cele două spirale albastre, înşurubate hipnotic în decor, prin pata vişinie amorfă, păreau să se strecoare două umbre alungite, asemănătoare staturilor unor oameni.

Si 2100

(de Mihai Cioflec)

Familia Burton se alăturase lotului de colonişti ce urma să se stabilească pe satelitul lui Saturn, Mimas, mai mult din spirit de aventură, un fel de „întoarcere la natură”, aşa cum o făcuseră şi strămoşii lor, cândva, prin secolele nouăsprezece-douăzeci, când se refugiaseră prin păduri şi prin peşteri.

Martin Burton, capul familiei, şi soția acestuia, Martha, ajunseseră la concluzia că excesul de confort alienează, făcând viața monotonă şi lipsită de perspectivă căci, aşa cum evoluau lucrurile, nu era exclus să apară în curând şi un dispozitiv care să te încheie la şireturi.

Cei doi copii ai lor, Agatha, de şapte ani, şi Willy, de cinci ani, care nu aveau noțiunea de monotonie , căci pentru ei a mânca înghețată în fiecare zi şi a sta toată ziua la calculator nu era ceva anormal, nu au înțeles în niciun fel necesitatea plecării pe nu se ştie care satelit de la marginea lumii.

Pentru a pune capăt oricăror discuții în contradictoriu, domnul Martin Burton a spus doar atât:

— Gata! Plecăm pe satelitul Mimas.

Toate aceste plecări spre alte planete din sistemul solar, în vederea colonizării acestora, erau organizate de Agenția pentru Expansiune Spațială.

Atunci când lotul de colonişti voluntari, din care făcea parte şi familia Burton, a ajuns pe cosmodromul Cape Kennedy, atmosfera era cu totul alta decât s-ar fi aşteptat.

Deşi aceste plecări în spațiu nu mai erau de mult evenimente „breaking news”, pentru moralul celor care părăseau Terra încă se mai organizau spectacole cu fanfară, flori, covor roşu, discursuri, reporteri, camere de televiziune, etc.

De data aceasta, atmosfera era foarte austeră şi apăsătoare: doar câțiva reporteri, o cameră de televiziune şi, în uşa liftului ce urma să îi ducă la naveta spațială, un reprezentant al Agenției de Expansiune Spațială care părea preocupat de cu totul alte probleme, mult mai importante .

După ce reprezentantul AES i-a felicitat pe colonişti pentru curajul lor şi le-a urat succes în noua lor existență, aceştia, vădit afectați de atmosfera din jurul expediției, au urcat în naveta spațială unde fiecare şi-a ocupat locul repartizat în aşteptarea lansării.

Primul lucru pe care l-a făcut Martha Burton după ce si-a ocupat locul a fost să îl întrebe pe Martin:

— Ce a însemnat această indiferență totală față de expediția noastră?

— Impresia mea este că undeva pe glob se petrece un eveniment major, grav. Ori, în cazul unui eveniment major, cine crezi că ar mai avea timp de noi?

— Bine, dar măcar o floare, un cor de copii… ceva?

— Dragă, eu unul sunt foarte îngrijorat, indiferența lor fiind un semnal de rău augur. Sper ca în timpul zborului spre Mimas să primim informații care să lămurească situația.

În scurt timp, se auzi vocea căpitanului navei care anunța decolarea spre noua lor existență.

După o călătorie de cinci săptămâni, în care rachetele fotonice şi-au dovedit încă odată fiabilitatea, naveta spațială a ajuns cu bine la destinație.

La coborârea din navetă, lotul de colonişti a fost primit de un comitet de întâmpinare format din comandantul bazei, personalul tehnic şi câțiva humanoizi care asigurau întreținerea clădirilor şi instalațiilor.

În cinstea venirii lor, personalul coloniei „aprinsese" pe o porțiune a bolții ce se deschidea deasupra capetelor lor o aurora boreală, a cărei lumină dădea un aer deosebit de sărbătoresc evenimentului.

Discursurile de ambele părți au fost pline de simțire, dezvăluind sinceritatea bucuriei asocierii lor, însă în atmosferă se simțea nerăbdarea depăşirii acestui ritual în vederea schimbului de informații cu privire la cea ce se petrecuse pe Terra în toată perioada călătoriei.

Primul care a avut curajul să deschidă discuția a fost Martin Burton care s-a adresat comandantului:

— Vă rog să mă iertați, ştiu că ar trebui să vorbim despre viitor, despre rolul noilor veniți, dar pe noi ne interesează ce se întâmplă pe Terra. De cinci săptămâni nu am mai avut vreo legătură cu baza. Ce s-a întâmplat? Un cataclism la nivel planetar?

— Vă înțeleg, pentru că şi noi, care am fost aici tot timpul, am fost lipsiți o vreme de informații.

Înțeleg că formalitățile de repartizare a spațiilor de locuit pe familii şi prezentarea tuturor facilităților nu sunt de interes în acest moment. În consecința vă invit în marea sală de consiliu unde aparatura din dotare ne va permite să vă prezentăm în

succesiunea lor logică desfăşurarea evenimentelor, atât cât o cunoaştem şi noi.

Pentru a continua atmosfera de sărbătoare care marca venirea noilor colonişti, până la sala de consiliu culoarele erau luminate de surse de lumină discret amplasate, care imitau apusul de soare, venitul zorilor şi clarul de lună.

După ce au ajuns în sala de consiliu şi fiecare vizitator şi-a ocupat locul în câte un scaun ergonomic cu un design cu totul original, în faţa lor a apărut un ecran care acoperea tot peretele şi comandantul şi-a început expunerea:

— Acum aproape o săptămână, am constatat că, fără a transmite în prealabil vreo notificare, Terra şi-a reluat legăturile cu lumea exterioară.

Într-un timp foarte scurt am fost invadaţi din diferite surse cum ar fi: AES, canale de televiziune, agenţii de presă, etc. de un volum enorm de informaţii.

Pentru a putea să ne facem o imagine şi să înţelegem tot ce se întâmplase în perioada în care comunicaţiile au fost întrerupte, a trebuit să prelucrăm şi să organizăm toate informaţiile în succesiunea lor logică.

După o scurtă pauză, în care comandantul a vrut să „ia pulsul” sălii, acesta şi-a reluat expunerea:

— Totul a început cu o zi înainte de plecarea voastră de pe Cape Kennedy. Toate observatoarele din emisfera nordică au anunţat în acea zi o concentraţie neobişnuită de mici obiecte care proveneau din constelaţia Lyra şi care se îndreptau spre Terra. Pe ecran puteţi vedea cele mai clare imagini înregistrate de observatorul Mauna Kea, cu roiul de nave spaţiale. Imediat s-a dat alarma şi toate mijloacele de apărare au fost puse în stare de

alertă. Când distanța față de Terra a „roiului" de nave spațiale a ajuns aproape de cea critică, adică distanță la care încă se mai putea interveni eficient, s-a încercat trimiterea mijloacelor de distrugere a acestora. Înainte însă de a intra în acțiune, toate mijloacele noastre de apărare şi toate mijloacele de comunicație au devenit inoperabile, dar fără alte distrugeri şi victime umane. Aceasta explică lipsa de informații atât a voastră cât şi a noastră. Invazia nu mai putea fi oprită. Pe ecranul din fața dumneavoastră puteți vedea înregistrat traseul navelor spațiale invadatoare. Ce s-a observat a fost că navele s-au înscris intr-un culoar bine delimitat pe care nu l-au depăşit în niciun moment, punctul terminus fiind pustiul Sahara. După ce imensa flotă de nave spațiale s-a cantonat fără incidente în pustiul Sahara şi momentul inițial de panică a fost depăşit, Consiliul Mondial al Națiunilor s-a întrunit de urgență pentru a analiza situația nou creată. În urma dezbaterilor s-a concluzionat că invadatorul nu are intenții agresiv-distructive şi că zona ocupată nu ridică din punct de vedere uman probleme deosebite. Invadatorul fiind în posesia unor tehnologii mult superioare, cea ce explica anihilarea selectiva a mijloacelor noastre de apărare fără distrugeri şi victime, era necesar să se păstreze acest status quo. La sfârşitul întrunirii s-a emis ideea că este absolut necesară găsirea unui canal de comunicare. În tot acest timp a fost înregistrat un trafic deosebit de intens de nave spațiale care soseau şi plecau, urmând întotdeauna acelaşi culoar bine delimitat. La început s-a încercat inițierea unei relaționări prin transmiterea unor hologame care să sugereze intențiile paşnice ale „gazdelor", gradul lor de civilizație şi nivelul tehnologic atins. Holograma care cuprindea dovezi ale gradului de civilizație al celor de pe Terra conținea şi câteva tablete cu texte ale marilor capodopere ale literaturii umanității şi câteva filme reprezentative ale artei cinematografice. După prelucrarea textelor şi al dialogurilor din filme, ca un gest de bunăvoință şi de bune intenții, „invadatorul" şi-a formulat răspunsurile in limbajul „gazdelor". Din acest moment orice suspiciuni cu privire la intențiile celuilalt au fost înlăturate şi

astfel „gazdele” au putut înțelege scopul real al vizitei celor din constelația Lyra.

Ajuns în acest punct al expunerii, comandantul bazei s-a oprit pentru a bea puțină apă şi pentru a da posibilitatea ascultătorilor săi să se relaxeze după avalanşa de informații pe care trebuiseră să o asimileze.

Fără altă introducere comandantul continuă:

— După ce a avut loc un schimb foarte fructuos de mesaje, fără a fi însoțit şi de un contact direct al părților, cei de pe Terra au putut trage următoarele concluzii: În momentul invaziei extratereştrii ştiau aproape totul despre civilizația de pe Terra, dar în mod special structura şi locația mijloacelor de apărare şi comunicație. Informațiile fuseseră obținute în cadrul expedițiilor anterioare, atunci când în rândul populației Terrei apăruseră şi se manifestaseră numeroase controverse şi ipoteze cu privire la nişte evenimente la care asistaseră şi participaseră nemijlocit. În timpul expedițiilor anterioare „invadatorul” înregistrase şi monitorizase numeroase forme de manifestare a agresivității speciei umane: atentate, războaie, persecuții de ori ce fel, etc. În baza analizei informațiilor culese, reieşea că între cele două lumi exista o deosebire fundamentală: dacă pentru civilizația de pe Terra elementul esențial în alcătuirea lumii vii era carbonul, pentru cei de pe o mică planetă din constelația Lyra elementul primordial era siliciul. După cartografierea suprafeței planetei, extratereştrii ajunseseră la concluzia că deşertul Sahara le oferea o sursă inepuizabilă de siliciu care să asigure continuitatea civilizației lor. Alegerea deşertului Sahara pentru satisfacerea nevoilor lor imediate de siliciu nu a fost întâmplătoare, deoarece analizele efectuate arătau că puritatea zăcămintelor de bioxid de siliciu ale acestuia era unică pe o rază de treizeci de ani lumină de planeta lor. Criza majoră la care se ajunsese nu mai lăsase timp pentru negocieri şi tratative în vederea obținerii acestui element vital pentru civilizația lor pe cale de prăbuşire. Obținerea lui pe

calea forței, cu toate consecințele ei devastatoare pentru pământeni, era exclusă, ei fiind în sistemul planetar din care făceau parte datorită perceptelor după care se călăuzeau, un pilon al bunei conviețuiri. Tehnologia avansată de care dispuneau le permitea „invadatorilor" să disocieze bioxidul de siliciu în siliciu şi oxigen fără a perturba echilibrul mediului şi al atmosferei de pe Terra. Eliminarea oxigenului în atmosfera Terrei contribuia, de fapt, într-o mică măsură, la refacerea echilibrului inițial al elementelor componente, echilibru ce fusese agresat cel puțin doua secole de o poluare scăpată de sub control. Siliciului obținut în urma disocierii bioxidului de siliciu asigură pentru mulți ani de aici încolo continuitatea civilizației de pe mica planetă din constelația Lyra, căreia între timp i s-a atribuit şi un nume: Si 2100. Si de la siliciu şi 2100 de la anul „invaziei".

Comandantul făcu o nouă pauză în care doar îşi umezi buzele, după care îşi reluă prezentarea evenimentelor.

— Acum vă rog să priviți pe ecran câteva imagini din satelit ale zonei ocupate de extratereştrii, zonă a cărei suprafață este comparabilă cu cea a Elveției. Se pot vedea instalațiile de disociere, pistele de aterizare şi lansare a navelor lor spațiale. Din informațiile de care dispunem în acest moment rezultă că se poartă discuții cu privire la un transfer de tehnologii, însă „invadatorul" vrea să ne mai țină sub observație o perioadă de timp, deoarece agresivitatea speciei umane manifestată într-un trecut nu prea îndepărtat pentru el nu ne recomandă încă pentru posesia acestora.

După terminarea expunerii, majoritatea celor prezenți se adunară în jurul comandantului bazei pentru a discuta probleme administrativ-organizatorice, numai Martin Burton rămase să mediteze la trecutul nu prea îndepărtat cât şi la viitorul pe care şi l-ar fi dorit cât mai apropiat, în care specia umană să poată face dovada naturii sale eminamente paşnice. În acele momente de

meditație, Burton a devenit conştient de importanța unei informații pe care o deținea încă de la părăsirea Terrei, şi anume că primii colonişti de pe Mimas trebuiseră să facă față unei adevărate invazii a unor organisme asemănătoare ciupercilor, având în alcătuirea lor siliciul ca element primordial.

Să fie acesta începutul colonizării Sistemului Solar de către organismele a căror structură are ca element de bază siliciul?

MAINSTREAM

Alexandra în loc de joi

(de Călin Dănila)

Tu… stând în tocul uşii, fixându-mă cu privirea şi lăsându-ți mătasea să-ți cadă la picioare.

— Închide uşa! Liniştea ar putea să se îndure de noi şi să ne arunce cheia unui moment de luciditate care să ne arate pe noi nouă înşine.

— Închide uşa dragă! Ultima oară când ai lăsat-o deschisă, şarpele din mitul biblic s-a înscris la proba de 100 metri plat.

O sintaxă de derută ar putea să-ți arate că nu facem parte din lumea de aici. Eu, tu şi uşa alcătuim un colaj format din câmpia de la Nazca, gesturile pe care le-au mai făcut şi alții, un set de banalități şi steagurile spiritului fluturate de o necontrolabilă forță cu imagini smulse din poveşti cu evadați. Şi nu numai atât.

Închide uşa că intră Jim Morrison cu Robert Plant şi după ei intră şi Freddie, şi ăştia cântă mai bine decât mine. Ce scriu acum n-are nici o legătură cu textul de față. Să nu crezi o iotă! Distorsionând coerența în favoarea spectaculosului ai putea avea senzația bună pe care o încerci atunci când fumezi tutun de calitate. În acest spațiu fără materie închide uşa şi nu cocheta cu întâmplările miraculoase azvârlite în uitare că pot deveni molipsitoare!

– mersul pe sârmă ca împăcare cu sine

– institutul locurilor exotice şi nervul încordat al hoinărelii

– ambasadorul clipelor dospite în ființa vie

– Vico Sciletti, mardeiaş din cartierele rău famate, pătruns în „lumea bună” cu misiuni murdare, care umbla tot timpul după el cu pitic, şi după ce-l dădea pe vreunul cu capul de pereți, piticul îl ştergea de praf cu trei batiste albe. Să-l vezi pe Vico Sciletti, într-un act de supremă tandrețe, luându-ți capul în mâini şi spunându-ți: „Dumnezeii mă-tii Alexandra, nu există în lume sprâncene ca ale tale!”

— Mă numesc Mark şi merg pe stradă... merg pe stradă inspirându-i, cu nările dilatate, tot aerul. Te-a chemat vreodată Oliver şi ai fost nemuritor?

Alexandra tu ai putea fi uşa. Eu, caricatura ei.

Nu tot timpul suntem de aceeaşi parte a uşii. Habar n-am ce închizi şi ce deschizi tu Alexandra. Când te privesc în ochi simt fiorii înfrângerii şi victoria vieții şi uşa ca o nălucă. N-ai nimic de închis Alexandra. Aleargă-mă până când te ajung din urmă. Aleargă-mă până când toate câmpiile cu cai devin geloase.

Pe Bill saxofonistul, tatuat ca un vrej din cap până în picioare, îl chema Bill că aşa ne-am înțeles noi din priviri. Ăsta, Bill, se uita fix în ochii barmanului şi-l întreba: „Bă tu vrei să mă rog de tine să-mi faci nota?” Şi începea mardeala. După cinci minute de „măcel” rămânea în picioare doar omul de serviciu, fost boxer ratat, care participa la distracție cu salariul pe două luni. Toată armonia universală sta în felul în care îşi împărțeau pumnii. La urmă râdeau ca idioții, aşezați pe podea, fumând trabuc în colțul gurii.

Da’ ce-ți spun eu ție Alexandra? Întâlnirea mea cu tine are efecte devastatoare. Într-un tablou cu zece mii de oameni împingând roabe pe o şosea fără curbe, noi suntem sortiți dispariției. Poate vreun colecționar, cu gust, ar putea să ne redea gravitația şi chiar şi acest lucru ar putea lăsa impresia unei întâmplări neîmplinite. Noroc de tine Alexandra că eşti frumoasă fără nici un efort, şi să nu mă întrebi de ce am scris asta!

Cunosc un tip care a mâncat un şnițel albastru după ce l-a ținut o săptămână sub pernă şi asta numai pentru ca să ajungă la Urgență, să-i pună mâna pe frunte o asistentă de care era îndrăgostit, şi să-i spună: „Aveți febră, domnule!”

La prima încercare de a descifra legile acestei nebunii ne trezim în stradă fără uşă. Inventează tu una, Alexandra, şi o să fiu acasă, cu tine, locuindu-mă şi cu uşa deschisă!

FOILETON

Republica XI

(de Mircea Nanu – Muntean)

Rămas singur cu gândurile lui Elohi-barat oftă mulțumit. Până la urmă lucrurile s-au aranjat de la sine. Ozul-barat, cel mai crunt duşman al lui, a fost omorât, conspiratorii au fost prinşi şi în curând vor fi dați pradă krakstarilor iar de Isidora, prima lui soție pământeancă, cînd va fi găsită, se va ocupa personal. E drept că printre trădători pot să fie şi nevinovați. Dar ce să-i faci. Nu poți face omletă fără să spargi ouăle. Victime colaterale.

Când Mărețul nostru Împărat, fiul lui Zaar, Făcătorul de stele va afla cât de bine rezolvase criza şi când, odată cu sosirea lotului de sclavi de pe Azahar va creşte producția de cristalită, o să-l promoveze guvernator pe o planetă mai importantă, demnă de meritele sale deosebite.

— Da. E bine, mormăi el.

Deodată o explozie cutremură palatul din temelie de parcă ceva îl zgâlțâia să-l dărâme. A doua explozie spulberă uşile grele de la intrarea în încăpere, uşi ce de abia fuseseră refăcute. Aşchii de palisandru şi mahon, praf şi un fum gros izbucniră în uriaşa sală de consiliu. Un robot imens, cu patru brațe înarmate, se ivi în prag.

Răsturnat pe spate, cu tot cu jilțul din lemn scump de mahon acoperit de o somptuoasă blană de leu de stepă, Elohi-barat, ca un gândac mare şi gras, chițăi speriat.

— Mânia zeilor! Nu se poate! Iarăşi?

Robotul stătu câteva secunde scanând încăperea apoi, nedând nici o atenție gânganiei ce dădea speriată din mâini şi din picioare, se întoarse şi părăsi cadrul uşii.

De afară se auzea vuietul unei mari mulțimi.

Elohi-barat se ridică scuturându-şi de praf nelipsita sa mantie verde smarald, simbol al puterrii, şi se îndreptă spre una din ferestrele largi ce dădea în afara palatului. O mulțime imensă de oameni, gărzi samiriene, barateeni, intra pe porțile larg deschise. În aer, puzderie de krakstari călăriți de oameni înarmați până-n dinți se amesteca cu la fel de multe unimotoare conduse de indivizi în haine de piele şi cu ochelari speciali. Şi ei la fel de înarmați. Undeva sus, în înaltul cerului se vedeau câteva nave uriaşe, cu forma incofundabilă a crucişătoarelor stelare.

— Ce-i asta ? Nu-i adevărat. Unde sunt gărzile samiriene, unde sunt androizii, chiți iarăşi Elohi-barat strângându-şi în jurul trupului grăsuliu prețioasa-i mantie, de parcă ar fi vrut să se ascundă în ea.

Cu larmă mare, prin canaturile uşii pulverizate de Mânia Zeilor pătrunse în sală o mulțime pestriță, înarmată. Erau oameni, erau gărzile samiriene care fraternizaseră cu răsculații, erau chiar şi barateeni.

— Cum vă permiteți. Sunt guvernatorul Samirului, numit de Mărețul nostru Împărat, fiul lui Zaar, Făcătorul de stele. Gărzi! La mine!

— Prețiosul tău împărat a fost detronat. Pe Barateea a izbucnit un război civil. Sfetnicii cei mai propiați au complotat să preia puterea. Acum se bat între ei pentru ciolan. Planeta este cuprinsă de flăcări.

— Cine, cine a îndrăznit? Blasfemie! Ai să plăteşti cu capul. Aruncați-l la krakstari.

— La krakstari te vom arunca pe tine, se auzi aceeaşi voce şi, în faţă îşi făcu loc Harun, fiul lui Nadir, alături de Isidora. Gărzile samiriene au fraternizat cu noi. Mai avem de luptat cu trupele de androizi şi ne vom recuceri planeta noastră şi a strămoşilor noştri.

— Harun! I-am prins şi pe ăştia strecurându-se printr-un coridor secret.

— Închideți-i pe toți, și pe ăsta de aici, în temnițele palatului. Poate o pun de o ședință de consiliu. Eliberați toți deținuții!

* * *

Afară, zgomotul se intensifică. Au început să se audă bubuitul inconfundabil al armelor cu proiectile balistice, zumzetul armelor laser, fluieratul proiectilelor plasmatice şi zgomotul surd, ca un oftat al armelor cu impulsuri electrice. Veneau gărzile de androizi. Veneau în rânduri compacte, trăgând cu tot arsenalul din dotare, fără a ține cont de pierderi. Mulțimea dezorganizată începu, în fața acestei intrări în forță, să se retragă dezordonată. De ambele părți, creştea numărul celor căzuți. Deodată, mulțimea ce se tălăzuia spre porțile palatului îşi încetineşte goana. Din spate se aud urale. Mulțimea se dă la o parte. Apar trei roboți uriaşi ațintindu-şi cele patru brațe înarmate spre androizi. Țâşnesc jeturi de plasmă, raze sfârâitoare de laser. Bubuie gloanțele. Androizii cad cu zecile. Un android căruia i-a dispărut partea inferioară a corpului continuă să tragă. Altul, căruia o rafală îi smulge capul, se învârte ca un titirez, împroşcând cu o ploaie de gloanțe şi prieteni şi duşmani. Din văzduh se reped krakstarii ai căror călăreți deschid o ploaie de foc. Sunt urmați de puzderia de unimobile şi ele înarmate până în dinți. Dar androizii nu se retrag. Nu ştiu să se retragă. Cu o bubuitură asurzitoare unul din roboți este doborât. Mulțimea încremeneşte uluită. Mânia Zeilor doborâtă!? Deasupra androizilor apar carele de luptă. Sunt

conduse de propria lor inteligență artificială. Sunt apărate de câmpuri de forță aproape impenetrabile. Scuipă moarte şi foc. Cuprinse de flăcări purpurii krakstarii şi unimobilele cad ca muştele. Unul din roboții rămaşi face un salt uluitor pentru greutatea sa şi se ciocneşte de un car de luptă. Câmpurile de forță protectoare se unesc cu un trosnet înfiorător. Un glob de foc se ridică spre cer. Din cele două entități de luptă n-a mai rămas nimic. Un grup mic de oameni şi samirieni, adăpostit într-o nişă a zidului este secerat de o rază laser. Trupele insurgenților sunt cuprinse de debandadă. Krakstarii fâlfâind cu disperare din aripi încearcă să scape de urgia de foc şi moarte.

Cât a trecut oare? Parcă au trecut zeci de ore de când a început lupta. Prin fumul des ce se ridică spre cer se zăreşte soarele Samirului. De abia dacă a înaintat cu două palme spre zenit. Dacă a trecut o oră. În curtea palatului zac mormane de trupuri. Oameni, samirieni şi barateeni laolaltă. Înfrățiți în moarte. Zac şi mormane contorsionate de fierăraie. Ici şi colo câte un braț sau un picior de android se mişcă spasmodic, parcă animate de o viață proprie. Trupele fidele guvernatorului protejate de carele de luptă se îndreptă în cadență spre porțile palatului, în urmărirea insurgenților. În fața porții, singurul robot rămas valid, încearcă în zadar să reziste tăvălugului. Reuşeşte să secere câteva rânduri de androizi după care se prăbuşeşte blocând poarta.

Oare ăsta să fie sfârşitul?

Nu au ajuns bine la mormanul de fiare a robotului prăbuşit, când, din sol, țâşnesc gheizere de pământ şi piatră. Carele de luptă se transformă în sfere incandescente ce luminează pentru o clipă mai ceva ca soarele. Au intervenit crucişătoarele stelare. Câteva microproiectile cu antimaterie trase chirurgical doboară ultimele trupe de androizi. Nu au trecut decât câteva secunde şi victoria este deplină.

Mulțimea năvăleşte din nou în curtea palatului. Se îmbrățişează frenetic. Statuia împăratului, ce ocupa locul central

al curții, se prăbuşeşte trasă de sute de mâini. Se aud strigăte de bucurie.

—Am învins!

* * *

A trecut o săptămână de la completa eliberare a Samirului de sub jugul barateean.

Pe cărarea ce duce la Grotă urcă încet un şir de oameni Toți sunt îmbrăcați în haine de sărbătoare, dar, unii mai poartă urmele recentelor lupte pentru libertate. În fruntea cortegiului mărşăluieşte Harun fiul lui Nadir. Grota nu mai este ascunsă de imaginea holografică a unei stânci compacte. Nu mai este nevoie. Pătrund cu pioşenie sub bolta răcoroasă. Ajung în marea sală rămasă în urma primelor exploatări de cristalită. În nişele din pereți ardeau opaițe de lut. Singura îmbunătățire acceptată a iluminării imensei încăperi erau câteva făclii plasate din loc în loc. Nu vroiau să pângărească locul cu tehnologie avansată. Îşi plecară capul în fața marii statui a Întâiului Îmblânzitor ce trona, sclipind violet, în centrul încăperii.

—Slavă ție, Întâiule Îmblânzitor!

Stăteau în tăcere, parcă păstrând un moment de reculegere pentru cei căzuți în lupte. O sferă de lumină caldă, aurie, cu irizări de portocaliu şi margini nedefinite apăru în fața statuii. În acelaşi timp se auzi o muzică parcă pogorâtă din ceruri care inundă încăperea. În centrul sferei apăru o bătrână. Dar nu era femeia zdrențăroasă cu chipul ridat de trecerea anilor. Era o bătrână acoperită cu o togă de un alb orbitor cu vagi sclipiri argintii. Chipul îi era liniştit şi calm, ochii limpezi şi buzele surâzătoare. Îi privea pe cei de față fără să zică nimic.

Grupul de oameni căzu în genunchi, cu capetele plecate.

Era Şaona! Țesătoarea! Arăta altfel, dar Ea era.

Când îşi ridicară privirea, în bulgărele de lumină stătea o tânără nespus de frumoasă. Aceiaşi ochi limpezi, aceeaşi gură surâzătoare. Aceeaşi togă albă pudrată cu argint. Ridică mâna, parcă a binecuvântare, parcă a rămas bun, şi dispăru. Lumina se stinse încet, încet, luând cu ea şi muzica divină.

* * *

Spun strămunii, cei dintâi oameni care au ajuns cu navele pe Samir că există o legendă străveche găsită pe un papirus, sub marea piramidă de pe Gaia, care prezice ajungerea omului pe alte corpuri cereşti. Şi asta pe când călătoria printre aştri nici nu putea fi închipuită. Şi mai spune legenda că omenirii i-a fost hărăzit de Divinitate să cucerească spațiul şi să populeze galaxia şi că, în vremuri de mare restrişte, Divinitatea li se va arăta şi îi va călăuzi până când binele şi dreptatea se va instaura. Şi, mai spune legenda că, după ce toate vor intra pe făgaşul normal, Ea, Divinitatea se va îndrepta spre alte lumi unde este nevoie de ajutor şi călăuzire.

* * *

A trecut mai bine de un sfert de mileniu de la destrămarea imperiului barateean. Istoria este plină de mărirea şi decăderea marilor imperii, fie ele planetare, cunoscute din negurile istoriei, sau interplanetare. Planetele din partea aceea a galaxiei, ca orice organism viu, se refăceau după o lungă şi grea suferință.

Pământul, odinioară secătuit, cu atmosfera poluată, redevenea încet, încet, planeta albastră, giuvaerul brațului Orion

al Căii Lactee. Încă odată, anticul slogan „omul stăpânul naturii“ s-a dovedit a fi, pentru a câta oară?, o imensă tâmpenie.

Planetele ce alcătuiau cândva imperiul s-au unit într-o confederație, fiecare cu forma proprie de guvernământ şi a cărei preşedinție se făcea prin rotație. Unele din ele au decis să-şi reia vechea organizare tribală cu toate că această formă de alcătuire ar putea duce la disensiuni care la rândul lor ar putea degenera în conflicte. Dar, Comunitatea Confederală veghează.

Pe Samir, urmaşii primilor colonişti pământeni şi-au reluat bunele relații cu băştinaşii samirieni de pe picior de egalitate, cum era şi înainte de venirea cuceritorilor barateeni. Asta era perfect posibil şi din cauza faptului că pe planetă uscatul reprezenta cam cincizeci la sută din suprafață. Restul era ocupat de oceane râuri şi zone mlăştinoase, unde trăiesc samirienii care aşa cum se ştie, sunt ființe semiacvatice. Ar putea să pară că băştinaşii, având putința să trăiască şi pe uscat, şi în mediul acvatic, sunt în avantaj. Dar nu e aşa. În primul rând e incontestabil faptul că ei sunt nativii de pe această planetă, şi apoi se cunosc nenumărate cazuri de pământeni care lucrează în oraşele subacvatice ale samirienilor, aşa cum şi mulți samirieni lucrează, în bună cooperare în zonele urbane sau rurale ale terrienilor. Cele două seminții au guverne separate dar există Comunitatea Planetară care are grija unei bune cooperări economice şi politice.

Chiar şi o mică colectivitate barateeană care şi-a exprimat intenția de a rămâne pe Samir, coexistă în pace cu cele două specii de pe planetă. Se ocupă în special de negustorie, depăşind de departe celelalte două planete de comercianți, Staros şi Faros. Dat fiind gradul înalt de tehnologizare a navelor stelare, grad care de altfel le-a permis în trecut ocuparea unei bune părți din galaxie, fac acum şi cărăuşie între planetele confederației. Tot datorită acestor nave superioare ca manavrabilitate, siguranță şi nu în ultimul rând a vitezelor supraluminice, Barateei i-a fost încredințată explorarea zonelor îndepeărtate şi chiar a altor

galaxii. Asta bineînțeles după ce s-au terminat războaiele civile care au durat mai bine de douăzeci de ani, şi după ce pe planetă a fost instaurată o timocrație moderată.

În zăcămintele de cristalită lucrează doar roboți specializați în minerit. Au fost găsite noi filoane, ceea ce a dus la creşterea importanței Samirului în cadrul federației.

Acum, când pe lângă paradoxala mişcarea browniană controlată care este folosită la unimotoare şi la alte mijloace de transport, a fost descoperită de către savanții de pe Cepir şi antigravitația, nimic nu mai stătea în calea unei dezvoltări economice fără precedent.

Nu mai este necesar incomodul circuit de comandă laringeană numit în glumă zgarda. Acum în întreaga confederație li se implantează copiilor încă în stare intrauterină un nanocip organic în centrul vorbirii din creier. Asta face ca să dispară orice barieră lingvistică, indiferent unde te-ai afla. În plus, creşte gradul de intimitate al individului, pentru că dispare acel cod al culorilor care indică starea sufletească şi sentimentele fiecăruia.

Misterioasele entități Amadi, odată cu terminarea războaielor au dispărut complet, de parcă nici n-ar fi fost. Se pare că erau veniți de pe Rua, o planetă din afara federației, cu o locație la fel de tainică precum locuitorii ei. De altfel erau denumiți bântuitorii de pe Rua sau umbrele. Nu există nici un document, nici o mărturie, nici o înregistrare video sau audio care să explice implicarea lor în evenimentele de acum mai bine de douăsutecincizeci de ani. Se crede că erau mercenari folosiți drept curieri de taină, asasini, spioni şi la alte treburi conspirative şi tenebroase. Nu se ştie nici astăzi adevărata lor înfățişare. Puteau lua formă de om, de fiară sau se puteau transforma într-o ceață neagră, o umbră mortală, după nevoi.

Androizii, fostele trupe de luptă au fost reprogramați. Acum sunt ajutoare casnice, profesori, educatori, agenți de ordine, piloți

şi multe alte meserii necesare într-o societate dezvoltată. Dar undeva, într-un colț bine ascuns al creierului lor pozitronic îşi păstrează aptitudinile militare. Aceste aptitudini pot fi trezite la viață în urma unui semnal dintr-un punct de comandă ultrasecret al Comunității Planetare sau al Comunității Confederale, după caz, numai în cazul unui prezumtiv atac al unei civilizații necunoscute asupra unei planete din confederație sau chiar asupra confederației în totalitatea ei.

Uriaşii roboți de tip Mânia Zeilor au fost dezafectați şi păstrați într-o perfectă stare de conservare pentru a putea fi folosiți în caz de necesitate. Şi ei la fel ca androizii, ar putea fi reactivați din acelaşi punct de comandă secret.

În fața celebrei Grote care a devenit pentru pământeni loc de pelerinaj, a fost montată o hologramă. Ea reprezintă un grup statuar imens ce se vede de la mari depărtări. Pe un soclu uriaş sunt reprezentate scene de luptă dar şi scene de muncă. Aici putem vedea pământeni, samirieni, barateeni şi chiar pe misterioşii Amadi.

Deasupra este un grup din care distingem pe Întâiul Îmblânzitor ținând un krakstar de căpăstru. Alături de el sunt Harun, fiul lui Nadir şi Isidora sau Doamna Noastră cum i se mai spunea. Undeva, în aer, peste grupul statuar, pluteşte un chip imens. Sunt reprezentări alternative cu durate de timp aleatorii a unui chip de femeie. Este când fața unei bătrâne uitată de vreme, când chipul unei tinere de o uimitoare frumusețe, Şahona, Țesătoarea.

Pelerinii care vin la Grotă şi turiştii care vin să admire de aproape grupul statuar pot asculta în surdină, primele două strofe a imnului planetei:

O tu Samir, străbun pământ!
Cu ale tale-ntinse mări,

Noi te slăvim în vers şi cânt
Care răsună peste zări.

O tu Samir, pământ iubit!
Destin cu coborâşuri şi urcări.
Prin luptă noi te-am dezrobit
Cu-aroma libertății-n nări.

* * *

— Ei, cum ți-a plăcut?

— Drept să-ți spun, după ce am văzut trailerele de pe mai toate posturile de televiziune, mă aşteptam la mai mult. E mai mult un film de serie B făcut pentru micul ecran, un filmuleț SF, ori ca să fiu în ton cu noul trend, film de ficțiune speculativă, termen lansat dacă nu mă înşală memoria de prin 1948 de Robert Heinlein. Mă mir că l-au făcut şi pentru cinematografe, şi încă în 3D.

— Mie, să-ți spun drept, nu mi-a displăcut. Când am văzut titlul, nu ştiu de ce m-a dus cu gândul la Republica lui Platon. Şi acolo era o peştera, şi în film este o grotă, dar atât cu asemănările sau coincidențele.

— Mai las-o moartă. Auzi la el, Platon. Poate l-ai văzut şi pe Socrate. Un filmuleț de duzină cu ingredientele cunoscute. Puțină acțiune, nițel suspans, oleacă de space opera, presărat cu ceva fantasy, chiar şi câteva picături de misticism şi ghiveciu-i gata. Şi mai avem, pour la bonne bouche, şi niscaiva scene erotice, fie ele în cupluri mixte, fie între persoane de acelaşi sex. Încă ceva.

— Ce ai mai găsit cârcotaşule?

— Cam inflație de Amadi. Nu crezi? Şi parcă se simte un vag parfum de Frank Herbert.

— Ce vrei să spui cu Frank Herbert?

— Păi ştii şi tu. În Dune Frank Herbert foloseşte cuvântul fremen bineînțeles făcând aluzie la freemen – oameni liberi. Şi în filmulețul nostru îi întâlnim pe oamenii stepei, mai numiți de barateeni bântuitorii stepei, la fel de independenți şi de misterioşi ca şi fremenii. Şi dacă mai vrei mici similitudini vezi mirodenia versus cristalita, vezi Grota versus peşterile din Dune, vezi numele multor personaje cu nuanță islamică. Ca să fie clară sorgintea arăbească a numelor unor personaje ar fi trebuit, de exemplu, ca numele Harun fiul lui Nadir să fie Harun ibn Nadir care însemnă acelaşi lucru. Mai vrei?

— Ei! Nu fi aşa de distructiv. Eşti mai critic de cât Pitbul. Nici măcar efectele speciale nu ți-au plăcut?

— Acceptabile. Acum când ai ca ajutoare atâtea computere, care mai de care mai sofisticate, posibilitățile sun nelimitate. De multe ori chiar se abuzează de ele.

— Mie mi-au plăcut în special krakstarii. Un fel de dragoni îmblăniți.

— Da. Destul de bine realizați. Barateenii în schimb, şi nu mă refer numai la Elohi-barat şi la Ozul-barat ci şi la aproape toți ceilalți din rasa lor, arată mai degrabă ca nişte caricaturi. Nici o urmă a puternicilor şi războinicilor cuceritori ai atâtor planete. Parcă sunt Millidge şi Doig. Dintr-un moment în altul te aştepți să danseze şi odată cu ei să sară în sus toată sala.

— Da, aici cred şi eu că ai dreptate. Dar o, o! Ai reținut numele celor două personaje principale negative.

— Ei! Îmi sunt proaspete în minte. Dacă mă întrebi mâine de ele, nu cred c-am să le mai ştiu numele. Dar poți să-mi spui

numele unui personaj principal pozitiv cât de cât conturat? Toată acțiunea se învârte in jurul celor doi monstruleți caraghioşi. Şi încă ceva. Multe lucruri rămân în coadă de peşte. De exemplu ce-i cu umbra? Cea care îl omoară pe Hakan-gul. Cine a trimis-o? De unde a apărut şi unde s-a dus? Ce-i cu discul care apare la un moment dat în mâinile Isidorei? O fi vreun antic blu-ray cu vreun film XXX?

— Aici eşti chiar răutăcios. Poate filmul lasă loc la o continuare.

— N-aş prea crede. Cu box office-ul pe care o să-l aibă nu cred că se va transforma într-o franciză. Dacă ar fi să fiu chițibuşar, am mai observat ceva ce nu e prea cuşer.

— Ce anume nu ți s-a părut prea cuşer.

— Păi palatul guvernatorului era apărat de tot felul de formațiuni militare, printre care şi, conform celor exprimate în film, de androizi. Ori androizii sunt creații ale omului, ca să folosesc un citat din Biblie, făcute după chipul şi asemănarea sa. Ce apare în film sunt cyborgi sau dacă vrei droizi. Sau poate e o greşeală de traducere.

— Eu totuşi am să-l caut pe torente ca să-l adaug la colecție.

— Treaba ta. Dar apropo. Ai fost atent la generic?

— Nu. De ce?

— Am să mă uit pe net. Vreau să ştiu dacă are unul sau mai mulți scenarişti şi dacă e vreo ecranizare ceva.

— Îți spun eu. După ce am văzut trailerele am cotrobăit nițel şi am aflat că e făcut după un roman, sau cam aşa ceva, experimental cu vreo unsprezece autori. Ceva asemănător cu ceea ce au făcut dadaiştii şi mai apoi suprarealiştii în epoca interbelică. Doar că, aici este vorba de o idee coerentă, de un fir epic obligatoriu de urmat.

— A. Am simțit eu ceva.

— Ce-ai simțit?

— O inegalitate între scene. O fragmentare ori mai bine zis, o rupere a acțiunii. O multitudine de piste începute şi neduse până la capăt.

— Da. Aici ai dreptate. Parcă am simțit şi eu aşa ceva. Parcă e un film serial care a fost lipit serie cu serie pentru a ieşi un film de nouăzeci de minute.

— Cam aşa ceva. Şi finalul.

— Ce-i cu el?

— Pe lângă că nu rezolvă o multitudine de probleme lăsate, cum ți-am spus, în coadă de peşte, se sfârşeşte cu happy-end, adică în cel mai pur stil hollywodian, că de, tot americanul trebuie să plece acasă fericit. Sau mai rău, în cel mai pur stil al realismului socialist. Binele exprimat prin masele largi de popoare proletare unite, învinge răul, exploatarea şi pe exploatatori. Noroc că autorului ultimului capitol, unsprezece ai spus, nu?, n-a transformat palatul guvernatorului în palat al copiilor. Sau, poate a considerat şi el că cam ar fi sărit peste cal. Şi bineînțeles, nu se putea încheia decât apoteotic cu un imn patriotic. Era să zic patetic. ...Şi au trăit fericiți până la adânci... bla bla, bla. Şi... au trecut peste douăsutecincizeci de ani... te-ai prins?... au trecut peste douăzecişicinci de ani de la evenimentele din decembrie 1989, pe care unii le numesc revoluție. Şi eşalonul doi comunist, şi lupta pentru ciolan... Chestia e destul de transparentă. Ai zis că prea sunt cârcotaş, că prea caut nod în papură şi pete-n soare. Aşa o fi, dar asta e părerea mea.

— Ei. Eşti un pic rău. Una peste alta am petrecut nouăzeci de minute destul de agreabile.

— De! Nu te contrazic. Hai că dau o bere! Mi s-a cam uscat gura de atâta critică de înaltă specialitate.

— Că bine zici. Hai că dau şi eu un rând. Dar numai unul că doar o ştii pe Maricica, nevastă-mea…

Multivers V

(de Marcel Gherman)

…Monştrii o împresurau din toate părţile. Nu ar fi durat mult până când unul dintre ei i-ar fi dat lovitura mortală. Nici chiar puterile sale nou-descoperite nu ar fi fost suficiente ca să o salveze în această situaţie.

Aproape că îşi pierduse speranţa, când, dintr-un imens inel luminos, ţâşni Dragonul Alb, exact acela din filmul Pumnalul lui Xian. Mai întâi făcu ocolul locului, împrăştiind fără nicio greutate toate bestiile din jurul Adei. Apoi, cu mare grijă, îşi înclină capul spre ea, in semn că o invită să se urce în spatele lui.

Dragonul o purta iute în zbor, pe trupul lui acoperit de solzi, risipind toate întruchipările răului şi ale morţii ce-i stătuseră până atunci în cale. Se deplasa în linie dreaptă spre marele turn. Ada Janssen îşi amintea cum o impresionase legenda din acel film holografic.

”The sun rises in the South-East corner of things,
To look on the tall house of the Shin
For they have a daughter named Rafu, pretty girl…”(1)

A Ballad of the Mulberry Road,
Ezra Pound, Cathay

Cândva, în vremuri de demult, în preamăritul Imperiu Cathay, se zvonise precum că o fată s-ar fi împrietenit cu un dragon. În fragedă copilărie, atunci când mergea prin pădurile de pe lângă

satul ei, la cules frunze de agud, pentru viermii de mătase crescuți de familia sa, l-a întâlnit pentru prima oară, iar povestea ei a rămas legată de acea Cale a Aguzilor. De atunci cei doi au devenit nedespărțiți. Dragonul obişnuia să se joace cu fetița, de parcă şi el ar fi avut, în pieptul său uriaş, doar o inimă de copil. Se luau la întrecere printre dealurile şi vâlcelele înflorite, iar uneori creatura de basm o lăsa să i se cațăre în spinare şi o lua în zbor, ridicând-o până la nori. Fetița îi vorbea, iar dragonul îi răspundea pe limba oamenilor, învățând-o tot felul de lucruri. Sătenii începură să creadă că între cei doi se închegase o legătură magică. Astfel trecea timpul, iar fata creştea.

De la o vreme, o mare urgie s-a abătut asupra țării Cathay. Un rău străvechi a reapărut la lumina zilei. Întunericul prinse să înghită întinderile nesfârşite ale țării. O molimă nemaivăzută făcea ca recoltele să se veştejească şi nimicea vitele. Armate de stafii venite de pe lumea cealaltă aduceau războaie în acele ținuturi.

Şi atunci dragonul i-ar fi spus fetei că ea era cea aleasă să salveze Imperiul Cathay aflat în primejdie. Şi aşa cei doi au pornit într-o lungă aventură pentru a afla cum să-şi izbăvească lumea de haos. În calea lor s-au întâlnit cu gemenele clarvăzătoare Feng, au ascultat de poveţele bătrânului călugăr Mo şi au devenit tovarăşi de drum cu Wong, băiatul vagabond. Dragonul a dus-o în zbor peste nisipurile albe ale deşertului Gobi. Au survolat piscurile măreţe ale Munților Tian, unde se zice că s-ar afla palatele zeilor şi au plutit lin în văzduh peste mai toată întinderea Marelui Zid. Iar într-un sfârşit au ajuns la oraşul secret Xian.

Abia acolo, într-un templu părăsit, fata a reuşit să dezlege enigma mecanismului ingenios, pe care niciun om nu fusese în stare să-l pună în mişcare până atunci şi astfel a dobândit pumnalul vrăjit, cu care ar fi obținut victoria asupra forțelor întunecimii. Pe drumul înapoi, a zburat cu iuțeala gândului spre Oraşul Imperial, asediat de armatele necuraților, întâlnindu-l pe

tânărul războinic Zhang, care conducea oastea regală în luptă împotriva năpastei. Fata a scos pumnalul lui Xian, a rostit un descântec puternic, învățat de pe vechile tăblițe din templu şi a deschis Porțile Infernului, şi a făcut ca Haosul să dispară prin ele şi să nu mai iasă de acolo în veci. Aceasta este povestea salvării Imperiului Cathay. Mai apoi, s-a aflat că fecioara era, de fapt, o prințesă pierdută, iar dragonul, încarnarea unui spirit sacru menit să protejeze Împărăția Subcerească până la sfârşitul timpului.

Şi iată-i ajunşi cu bine în punctul terminus. În fața celor doi, dragonul şi Ada, se profilă turnul central de comunicații al oraşului A-17, un pilon înalt de 80 de metri, înconjurat de antene de toate mărimile. Turnul încă mai rezista în calea dezastrului. Reprezenta circuitul vital al metropolei, care s-ar fi stins odată cu acesta.

În jurul marelui turn bătălia era disperată.

Tot atunci Ada Janssen văzu ceva ce nimeni dintre ceilalți oameni şi nici din armata de monştri nu părea să observe. Chiar lângă construcția gigantică întrezări o porțiune unde spațiul părea a fi deformat, un fel de pliu în matricea spațiotemporală, care probabil ducea dincolo de cele şase dimensiuni ale hipersferei. Spre ce teritorii străine ar fi transportat-o acel portal urma să i se dezvăluie cât de curând. Acum Ada ştia cu siguranță că numai ea avea darul să distingă ”gaura de vierme”, poate doar cu excepția făpturii miraculoase care o purtase cu atâta bunăvoință până aici. Coordonatele breşei coincideau cu cele oferite mai înainte de misterioasa apariție spectrală.

Ada mângâie creştetul dragonului, cu palma ei mică, iar apoi îi spuse blând:

— Îți mulțumesc!

Se aflau în interiorul perimetrului apărat de dronele care continuau să opună rezistență. O insulă de calm în mijlocul unui ocean agitat. În mod ciudat, combatanții făceau totală abstracție de cei doi, ca şi cum dragonul şi femeia ar fi rămas invizibili pentru ei. Îl părăsi pe dragon, fiind încercată de un anumit sentiment de regret şi începu să leviteze, aşa cum era atât de obişnuită să o facă. După care se văzu plonjând prin breşa dintre dimensiuni.

Percepu cu un fel de melancolie cum părăseşte spațiul Stark. Contempla metropolele-hipersfere dintr-o perspectivă neverosimilă, din exteriorul lor, aşa cum nu le mai văzuseră niciodată miliardele de locuitori ai acelei societăți ciudate. Oraşele se micşorau vertiginos sau poate că ea era cea care creştea rapid în dimensiuni. Acum i se înfățişau ca nişte ciorchini de molecule ce alcătuiau o realitate superioară sau ca nişte constelații strălucitoare pe un cer tropical. Avu senzația că sparge o crustă luminoasă.

Iar apoi…

TRADUCERE

Jack Spintecătorul - II

(de Gerd Maximovič)

Acum ceața s-a ridicat de tot, de parcă o mână invizibilă s-ar întinde din abisurile timpului ca să te arate privirii prezentului. Şi începe să plouă şi luna alunecă liniştită şi rece şi norii aleargă, iar o lumină albastră care izbucneşte printre ei, din nou şi din nou, îți aminteşte de ceva, dar nu ai putea spune de ce anume.

Îți pare că amintirea ți-a fost luată, de parcă n-ai fi fost tocmai prezent, de parcă ceva necesar gândului ți-ar fi fost scos din cap. Tremuri înaintea maşinii şi te clatini când te tragi peste marginea ei, cu o mână. Dar în acest moment, când te mai uiți încă o dată înapoi, vezi o umbră sub pomi, lângă tufişuri şi fiori îți străbat şira spinării, iar bătrâna care se apropie timid, mai legănându-se, părând nespălată şi acoperită de mucegai, cu părul sârmos atârnându-i peste față, privindu-te cu ochi plictisiți, ca de nebun, îți spune cu o voce dogită şi cu suflu duhnind a alcool, a băutură ieftină:

— Domnule, bună seara! Ce vehicul ciudat aveți acolo!

Acolo sus, ghemuit pe caroserie, te holbezi la ea ca un câine. Vezi cum sângele îi părăseşte chipul. O cercetezi cu toată energia pe care o mai ai şi, într-o clipă, parcurgi în minte tot ce-ai citit prin cronici despre spintecător şi găseşti că nu a ucis niciodată o bătrână, numai prostituate. Deci bătrâna va trăi, iar ea nici nu ştie ce noroc o aşteaptă printre chiparoşi.

— Da, te auzi spunând, o dezvoltare a motorului cu aburi, dar să nu mai spui nimănui. Încă nu a fost făcută publică.

— Da, spune ea holbându-se tâmp, trebuie să poți ține un secret.

— Da, spui, sunt prea mulți invidioşi, n-aş vrea să mi-o ia vreunul înainte.

— Înțeleg, o auzi murmurând.

Dar nu pleacă, se leagănă acolo în ploaia care cade şi mai năprasnic, iar luna alunecă iarăşi prin nori, iar ție îți pare că ceva îți zgârie în ureche. Ce fel de spirite or fi alea? Ce fel de fantasme? Apoi îți dai seama şi te cauți în vestă, în buzunar, poate că ai câteva monede din acele vremuri, de la un colecționar căruia i-ai spus o poveste. Îi zvârlii monedele bătrânei în mână, iar ea le muşcă înainte de a pleca, în sfârşit, căci nimic din cronici nu spune că ea avea să moară, cel puțin nu în cimitirul Highgate, cel puțin nu în ploaie.

Aştepți până dispare, apoi te mai uiți o dată împrejur, dar totul e liniştit, morții dorm şi ploaia cade, iar luna este mare şi palidă şi poarta timpului e deschisă, cu o lumină albastră scăpându-i, cu stelele pe care nu le-ai numărat niciodată sclipind prin ea. Cu un suspin, te rezemi pe perne, iar mâinile-ți tremură, căci eşti din nou copleşit de premoniții, fără să ştii de ce. Căci ştii sigur că aceasta a fost ultima călătorie a spintecătorului, după care a dispărut, după care valul de crime s-a sfârşit. N-a fost găsit niciodată, deşi – după cum zâmbeşti la gândul – tu ştii exact ce timp, ce lume şi ce împrejurimi l-au luat.

Eşti pe punctul de a închide cabina, căci maşinăria deja se încălzeşte, când auzi un scârțâit, unul care nu sălăşluieşte doar în imaginația ta, un țipăt adevărat, al unei păsări adevărate, şi, din ploaie, prin aversele dese, de parcă ar fi legată cu sfori, pogoară o pasăre întunecată, o cioară disproporționată, şi se aşează pe-o muchie a maşinii.

Te aşezi înapoi în pernele tale, paralizat, şi nu ştii de unde a apărut pasărea, cu atât mai puțin unde şi-a găsit curajul să se

aşeze pe structura ciudată. Pare că o ştie, de parcă ceva ar lega-o de ea, şi, pentru un moment, se uită direct la tine. Dar asta e doar imaginația ta, pasărea se laudă.

Înghiți în sec realizând că asemenea păsări nu ar fi putut exista în acel timp, nici ciorile şi nici porumbeii, şi sudoarea începe să-ți coboare pe sprânceană. Loveşti cadrul cu un gest nervos, iar pasărea se ridică, fremătând şi bătând din aripi, brăzdează ploaia, iar tu strigi la ea răguşit. Şi, în sfârşit, pasărea dispare.

Tragi de maneta de modă veche care accelerează maşina în timp şi vezi arcul electric ițindu-se albastru şi strălucitor în jurul maşinii. Dar apoi, chiar când eşti gata să începi, eziți. Căci frica se deşteaptă în tine din nou, groaza că ai uitat, că ai omis ceva. Dar ce? Asemenea păsări, te gândeşti din nou, n-au existat niciodată în acest timp, doar într-al tău.

Dar cine, te gândeşti panicat, a trimis păsările odată cu tine? Sau cine, pentru că, până la urmă, călătoria în timp e supusă unor reguli stricte, le-a adus dosite în acest timp? Să fi fost oare Wayne, omul timpului, pe care nu l-ai putut suporta niciodată, rivalul tău pentru favorurile aceleiaşi femei, Kathleen? Sau Spence, pe care uneori îl suspectai că-ți poate citi mintea? Sau poate cineva nebănuit, care a cântărit combinațiile zeului răzbunării, cineva care ştie că te cheamă Jack, cineva pe care-l frământă aceleaşi întrebări ca şi pe tine? Sau să fi fost cineva de la Departamentul Timpului care te-a citit şi care a gândit o soluție elegantă pentru problema pe care o ridicai?

Acum, o menghină rece ca gheața îți strânge inima şi tot sângele ți s-a scurs din cap. Uşor, foarte uşor, împingi maneta înapoi, iar câmpul care strălucise atât de frumos cade din nou în colaps. Şi, ca-ntr-o bătaie de joc auzi țipete de păsări, păsări care, cumva, sunt atrase de acest câmp, de această maşinărie, de împrejurări, ascultându-şi instinctele, ca păsările migratoare, călătorind prin timp şi, negreşit, găsindu-şi drumul înapoi.

Mâinile-ți tremură. Ai nevoie de odihnă. Trebuie să cugeți. Nu trebuie să acționezi acum, nu trebuie să te grăbeşti. Întâi, trebuie să afli ce se întâmplă. Întâi, trebuie să-ți clarifici întrebările importante. Dar chiar în acest moment, când calmul îți revenea, computerul de bord te anunță că maşina a devenit instabilă. A fost ancorată în acest timp prea mult, iar dacă nu acționezi va dispărea într-o epocă pe care nu o poți prevedea.

Zâmbeşti încruntat. Te gândeşti la un salt scurt, nimic mai mult decât un „hop!". Ajunge să călătoreşti o secundă în timp, înainte sau înapoi, sau în lateral. Cutia cu instrumente îți zdrăngăne la picioare în timp ce tragi maneta către tine, pusă la tensiune minimă. Ceața se adună în fața ochilor tăi, umedă şi lipicioasă, şi deodată este sufocant de cald. Şi, în vreme ce maşina devine limpede din nou, auzi un răget, aproape, foarte aproape, de parcă un animal mare şi negru s-ar apropia de tine.

Pe ecran creezi o fereastră către lumea de afară, dar, înainte de a vedea ceva prin noaptea întunecată, o lovitură cumplită zguduie maşina, iar tu cazi peste manetă, dar, înainte de a o atinge, maşina se ridicase deja, navigând liniştită ca luna printre nori, legănându-se. Şi iarăşi pari că-ți revii imediat dar, ca-ntr-o stare de panică începi să vezi toate femeile acelea cu gurile vopsite şi fețe albe, ca măştile, şi le poți citi durerea din suflete care se năpusteşte asupra-ți de parcă te-ar biciui.

Simți, începând din scalp, că ceva îți strânge creierul, de parcă gândurile ți-ar fi adunate într-un pumn puternic, osos. Înainte, obişnuiai să ai acest sentiment mai des, un sentiment de tensiune, un sentiment de concentrare, un sentiment în care gândurile-ți sunt adunate ca de o mână misterioasă.

Realitatea îşi pierde culoarea şi vezi apele cele albastre ale timpului grăbindu-se să străbată semețele stânci ale erelor. Îți vezi iubita şi vezi femeile care merg încă în linişte prin pădurea verde. Şi din nou lovitura dinăuntru, din nou panica, din nou

teroarea, din nou premoniția că acolo este ceva menit ție, ceva de care oricine altcineva ar fugi urlând.

Te laşi pe maneta de accelerare a timpului şi-n acel moment o flacără albastră izbucneşte din pupitrul de comandă al maşinăriei, o lumină puternică, orbitoare. Simți mirosul izolațiilor arse şi vezi clar că timpul se oprise în loc. Coamele înalte ale valurilor pe care viitorul se insinua în prezent, nu sunt un lanț muntos alb, care atârnă deasupra ta ca o amenințare, ca o stâncă enormă care se va rostogoli peste tine dacă nu vei face mai mult decât să sprijini timpul cu umărul.

Acum eşti înghețat şi-ai rămas perfect calm. Frica ți se scurge de pe sprâncene în biluțe mici şi albastre. Aproape că poți auzi cum Big Ben anunță timpul, care deocamdată este adevărat, cu lovituri puternice, ca de ciocan. Îl auzi scârțâind peste tine. Munții timpului sunt în mişcare, dar ştii că trebuie să rămâi neînfricat. Nu poți doar să rămâi înghețat în fața timpului, trebuie să rămâi capabil de a acționa în timp.

Foarte încet, cu foarte multă grijă, îți întinzi mâna cu degete lipicioase şi umede după un ziar pe care l-ai luat din arhivele timpului, ziarul „Times" ediția de astăzi. Pe a doua pagină, cu litere roşii care arată de parcă sângele ar fi udat hârtia, ultima crimă a lui Jack spintecătorul. Ştii de la istorie că niciodată n-au fost în stare să te prindă. Spintecătorul a dispărut fără urmă.

Dar acum înghiți cu greutate când te gândeşti la asta, căci nu ştii dacă ai fost într-adevăr atât de deştept. Îți imaginezi grădina zoologică în care animalele sălbatice dorm şi în care păsările pe care nimeni n-a fost capabil să le explice atârnă de tavanul complexului lor şi nisipul se cerne din penele lor, nisip roşu, şi încă-şi foşnesc aripile încet şi se holbează cu ochii lor roşii, şi acolo, acum că te gândeşti, ghearele sunt pe maşină, şi în fereastra pe care o deschizi în computer din nou vezi ochi roşii holbați, care sunt ai timpului, şi munții timpului scârțâie cavernos.

Bătrâna se apropie din nou. Se uită neîncrezătoare. Nu poate să dispară? Nu poate să te lase să gândeşti în pace? Trebuie să strice tot? Nu ştie că tu te afli înăuntrul timpului? Nu ştie că spintecătorul n-a ucis niciodată o bătrână? Căldura din cabină trebuie să fie cea care-ți opreşte gândurile.

Ura te prinde, pentru că urăşti toate femeile. Femeile au fost nenorocirea vieții tale. Femeile te-au păcălit să-ți părăseşti viața. Femeile au trezit dragostea în tine şi te-au aruncat apoi ca pe-o cârpă veche. Femeile ți-au gâdilat ceea ce cu toții ne dorim, dar le-ai fost doar o jucărie. „Urăsc toate femeile! Da, urăsc toate femeile! Femeile sunt crude, femeile sunt escroace."

Femeia se apropie. Este ca o sibilă, ca o Casandră, ca o ființă venită din altă lume, dintr-un alt timp, ca o zeiță a răzbunării trimisă din Grecia antică, dar tu n-ai fost niciodată acolo, căci asemenea distanțe sunt periculoase în timp. Acolo jos, apele şi bancurile sunt prea periculoase, chiar şi descinderea în era victoriană a fost un risc inegalabil.

Urăşti toate femeile. Dar există această femeie, cu părul ei cărunt şi încâlcit şi simți că ai mai fi văzut-o odată, mai demult şi cauți un bănuț englezesc vechi, dar nu găseşti niciunul. Femeia are un luciu straniu în ochi. Da, chiar dacă este atât de bătrână, pare să-ți simtă frica, iar asta o face mai puternică. Oare n-a avut niciodată copii? Copii cu care să se fi jucat? Oare n-a fost niciodată crudă în cealaltă viață a ei, cea în care a fost tânără? A fost chibzuită în a-şi folosi puterea?

Dar în mod ciudat, chiar când te gândeai că stai pe saltelele de catifea ale maşinii timpului, te regăseşti dintr-odată afară, iar femeia şi-a ridicat capul şi cercetează atent, adulmecând aerul în direcția ta, ca un animal, şi mintea-ți zboară la grădina zoologică, unde animalele sălbatice dorm şi unde rag atunci când e zi şi unde sfâşie carnea cea roşie când sunt hrănite, cu spume la gură.

Vine către maşina timpului şi spune:

— Bună seara, domnule. Ăsta da progres!

Apoi priveşte maşina timpului.

— Da, te-auzi spunând, o inovație în domeniu trăsurilor. O birjă de la Viena, dar fără cai.

Dar îți simte frica, a cărei origine n-o ştii nici măcar tu însuți. Apoi simți cum înțelegerea îți urcă în ceafă. Sânge țâşneşte în fața ochilor tăi şi-acum, când o ții pe bătrână în brațe, realizezi deodată că asemenea păsări nu puteau exista în această epocă, ci vin din afara acestui timp, şi realizezi cine te-a însoțit în zborul tău deasupra munților timpului şi-i dai drumul femeii; se afundă în linişte în iarba umedă, sub mirt, sub chiparoşi, pe gazonul sub care morții-şi dorm somnul.

Şi aproape automat îți cauți în cutia cu instrumente şi simți răceala de oțel a bisturiului, pentru că eşti doctor, la urma urmei, şi ai fost mereu un expert. Şi vezi cu ochii minții prostituatele şi-ți aminteşti ce-ai făcut cu ele. Zâmbeşti puțin în ploaia care alungă ceața, dar ura din inima ta te face încordat şi nu mai poți gândi limpede.

Auzi ceasul de la casa parlamentului cum măsoară timpul în bătăi şi ecouri. Unsprezece, doisprezece… e unu noaptea, iar luna alunecă deasupra norilor de ici-acolo, ca o seceră palidă. Norii curg uşor, de parcă ceva i-ar urmări, ceva ce-i biciuie, ceva ce nu-i lasă să se odihnească, ceva ce-i mână ca pe nişte păsări palide, plutind peste timpuri pe aripi lente, palide şi albastre.

În tumultul cerului îți pare că-ți vezi propria față. Pentru un moment îți e spaimă de tine însuți. A trebuit să se-ajungă şi aici, căci chipul ți-e răvăşit, trăsăturile-ți sunt răvăşite, sufletul ți-e răvăşit. Şi te gândeşti la un măcelar care se aruncă asupra animalelor cu enormul lui cuțit şi auzi behăitul şi vezi ochii larg deschişi.

Şi nu ştii ce nu-i în regulă cu tine. Ți se pare că tocmai ai închis capota maşinii timpului după tine. Eşti uimit şi-ți aduci aminte de o bătrână şi te uiți în monitor. Acolo e o fereastră, prin care o vezi pe bătrână trântită pe iarbă, în ploaia torențială care cade din cer ca din tavanul unei scene. O vezi vărsându-şi viața în iarba udă, încă bolborosind, încă respirând. Blestemată femeie!

va urma

(În traducerea lui Alexandru Lamba)

RECENZII

„Seniorul Paxwax” de Phillip Mann

(de Teodora Matei)

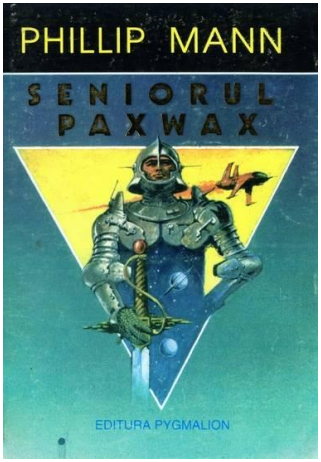

O superspecie (Craint) cunoaşte secretul Porților galactice. Omenirea profită de oportunitatea călătoriilor în spațiu şi supune întregul univers. Atunci e fondată Sanctum: o planetă aparent moartă. Nu are atmosferă, ci psihosferă, o stare creată şi generată de copacul de argint ce întreține viața non-umană din canalele şi galeriile subterane. Planeta e loc de refugiu pentru non-umanii rătăcitori. Copacul, apărut – se spune – pe locul unde a murit ultimul Craint, adună conducătorii speciilor (Gerbi, Ciocănaşi Uriaşi, Parasoli de Pădure, Arachnizi) să le comunice numele salvatorului: omul Pawl Paxwax.

Pawl este fiul mai mic al celei de-a Cincea Familii din cele unsprezece Conducătoare. Are o iubită, Laurel Beltane, provenind dintr-o Familie acvatică, de nivel inferior. Regulile stricte ale societății nu le îngăduie să-şi asume în mod public relația. După moartea accidentală a fratelui mai mare, Lapis, Pawl devine moştenitorul Paxwax. Rânduielile sunt supravegheate de ordinul Cercului Interior, despre care nimeni nu ştie cine sunt. De fapt, copacul de argint a cerut să-i fie aduşi oameni, cărora le-a golit mințile şi i-a educat ca vindecători, diplomați, oameni de afaceri,

sfătuitori. Purtătorii de robe negre şi măşti palide au fost infiltrați în structurile fiecărei Familii.

Copacul alege spirite puternice, creative, capabile de dragoste dar şi mânie descătuşată. Un astfel de spirit e Clarissa din Familia Xerxes. Aceasta e urmaşa unei dinastii de femei-pirat ce s-au stabilit pe planeta Morrow, unde case le sunt copacii de sllice. În timp ce Clarissa complota căderea Familiei Paxwax, un Arachnid aduce pe Morrow trupul încă viu al lui Lapis, despre care se credea că murise. Un al treilea frate Paxwax, Pental, e membru al Cercului Interior, pe Sanctum. Conştiința lui e plină de amintiri întunecate pe care gazdele nu le pot accesa.

Pawl merge să-şi viziteze tatăl şi să primească prerogativele de moştenitor pe Planeta Reşedință, Bennet, însă nu găseşte decât un teritoriu pustiit. Tatăl bolnav şi dependent de jocul cu maşina de Vreme mărturiseşte că a pedepsit toți locuitorii pentru încercarea de a se revolta. Respinge propunerea acestuia de accepta o căsătorie de convenienţă, în calitate de viitor Senior, şi declară încălcarea Codului prin căsătoria cu frumoasa Laurel. Tatăl îşi pierde viața într-un accident, iar Pawl devine Senior Paxwax.

Pe Morrow, Lapis e ucis de Arachnidul care-l adusese. Spiritul combativ al victimei intră în ucigaş, dar îi aduce pieirea. Pe Bennet, Pawl e ținta Caselor care vor să-i propună alianțe convenabile. Reprezentanții Cercului Interior încep refacerea planetei. Gerbul Odin, o entitate cu puteri telepatice, asigură Seniorul de sprijinul său. Non-umanii de pe Sanctum se mobilizează în aflarea dispozitivelor de siguranţă şi a persoanelor ce ar putea reînvia Bennet. Îi oferă Seniorului un creier de cristal, un fel de clonă a creierului uman, ce poate asimila toate cunoştințele universului.

Pawl începe să dejoace planurile Clarissei şi aliaților săi. Semnalul de război e anunțul căsătoriei Seniorului cu o fată dintr-o familie inferioară. Pawl demască trădătorii şi este primit în

Consiliul celor Unsprezece, deşi încălcase Codul. Locuitorii de pe Sanctum savurează prima victorie. Cu Pawl devenit Senior şi membru al Consiliului, bazându-se pe sfaturile şi înțelepciunea Gerbului Odin, omenirea va fi mult mai uşor de manipulat.

Ce a adus nou: Superspecia Craint (prin urmaşul său, copacul de argint) construieşte un sanctuar spațial şi plănuieşte înfrângerea speciei ce a supus întregul univers. Se foloseşte de rase non-umane şi atacă omenirea cu propriile arme şi tehnici.

Adaptându-se la condițiile planetelor pe care le-au luat în stăpânire, pământenii s-au îndepărtat de înfățişarea de azi. Cei din Casa Proctor au canini alungiți şi curbați precum coarnele de berbec, Paxwax au o diformitate a picioarelor, Xerxes au pene, Beltane au membrane ce unesc degetele de la mâini şi picioare, Sith au coarne ca de taur. Pentru a comunica la distanță folosesc maşinării / camere vivante: dispozitive ce le dau ocazia unui soi de video-conferințe. Folosesc Porțile pentru a călători de pe o planetă pe alta şi duşurile de particule pentru revigorarea organismului în urma călătoriei. Mesajele holografice se transmit / păstrează în cuburile vivante.

Cu ce am rămas: „Inamicii noştri nu sunt bărbați sau femei. Inamicii noştri sunt abstracți. Este vorba chiar de ordinul uman. E bazat pe tradiția lor… tradiția de stăpâni şi slugi. Noi nu avem un cuvânt pentru aceasta, dar ştim. Nu putem distruge un duşman abstract.

Singure, marile Familii ce păzesc acest ordin şi-şi trag forța din el, pot fi distruse. Distrugerea trebuie să vină dinăuntru. Odată pornită, nu se va opri. Poate nu avem nevoie de moarte. Moartea de care vă temeți (…) nu va fi bezna anti-vieții, ci propria ofilire, la fel de sănătoasă ca şi vârsta.”

„Vraciul de pe norul interior” de Lucian Dragoş Bogdan

(de Alexandru Lamba)

Orice demers are nevoie de un început, iar cititul nu face excepție. Dacă ai de gând să începi să citeşti un anumit gen – noi ne vom referi acum la SF – ai nevoie de un punct de plecare. În cazul de față, de o serie de lecturi, nu foarte dificile dar reprezentative, care să-ți facă o imagine asupra genului fără să te solicite prea tare. Un „teaser”, cum s-ar zice. În această categorie de lecturi aş încadra romanul „Vraciul de pe norul interior” al lui Lucian Dragoş Bogdan, un roman SF excelent pentru inițierea în SF, atât prin conținut cât şi prin scriitură.

Debutând molcom, pe coordonatele unui fantasy pur, acțiunea îşi schimbă radical şi surprinzător curgerea către un space-opera de modă veche, pentru a împleti apoi, spre sfârşit, cele două direcții diferite, dar care angrenau oricum una cu alta, într-un cadru comun, cel de fantasy, însă privit printr-o perspectivă extinsă, invadat de elementele definitorii ale interacțiunii dintre diferite civilizații galactice. Bazat pe o intrigă clasică şi urmărind scenariul nesecat al profanului pus față în față cu tehnologia şi zborul interstelar,

romanul te va purta – şi de-aici se trage o parte din caracterul lui iniţiatic – într-un periplu prin lumi stranii şi exotice, în timpul căruia vei înţelege, la pas cu protagonista, principiile care guvernează comunicaţia spaţială şi zborul prin scurtăturile spaţiului, dar şi legile politico-economice care ordonează multitudinea de societăţi şi civilizaţii care-şi împart galaxia.

Autorul are o implicare destul de puternică şi directă – o altă trăsătură a romanului de iniţiere – deoarece, omniscient şi binevoitor, îţi va şopti uneori, căci ai statut privilegiat, lucruri pe care personajele nu le ştiu, sau îţi va da o mână de ajutor în descifrarea raţionamentelor lor, raţionamente derivate din constrângerile tehnologice sau morale cu care ai de-a face. Te va îndruma şi să înţelegi tehnologia şi posibilităţile pe care aceasta le deschide, dar şi – sau poate mai ales – limitările ei. Căci ea facilitează judecata, dar nu rezolvă probleme. Îţi va pune faţă în faţă principii şi conduite spirituale bazate pe filosofii de viaţă distincte şi te va ajuta să digeri efectele interacţiunilor dintre ele. Într-un cuvânt, te va face să înţelegi.

În călătoriile lor, eroii noştri interacţionează cu făpturi şi civilizaţii foarte variate, unele mai stranii decât altele. De la cele umanoide, ale căror sisteme logice nu diferă aproape prin nimic de cel pe care noi înşine îl folosim, la cele pseudo-incomprehensibile. Însăşi protagonista face parte dintr-o societate profund colectivistă în care interesul personal practic nu există, iar apropierea ei de cel care avea să-i devină ghid, respectiv un om care se călăuzeşte după perceptele logicii individualiste, naşte controverse la tot pasul. Şi acesta nu este singurul „Culture Clash”. Pe măsură ce personajele cu adevărat bizare, cele care redefinesc conceptul de viaţă în cele mai elementare forme ale lui, intră în scenă, ideile şi prejudecăţile după care societăţile tradiţionale se ghidează cad cu totul sub semnul întrebării. Simpla cauzalitate îşi schimbă însemnătatea, sofismele, chiar şi cele mai simple în aparenţă, sunt tratate din perspective foarte diferite de constrângerile umane.

Însă, cum spuneam, autorul e suficient de grijuliu încât să-şi călăuzească cititorii, la pas domol, printre conceptele pe care le introduce, nu chiar mestecându-le pentru ei, dar servindu-li-le feliate.

În fine, rezultatul final este un roman bine închegat, cu o intrigă valabilă care, chiar surprinzător aş putea spune, transcende de la stadiul metafizic la cel genetic concret, cu o multitudine de concepte introduse gradual, cu lumi exotice şi personaje pitoreşti, într-un cuvânt, cu toată recuzita pe care un roman SF adresant cu precădere adolescenților şi tinerilor – dar, evident, nu numai! – ar trebui să o aibă pentru a-ți scânteia interesul pentru acest minunat gen.

„La capătul curcubeului” de Vernor Vinge

(de Irving T. Creve)

La capătul curcubeului te aştepți să găseşti, ce?... Vernor Vinge oferă în romanul cu acest titlu o soluție oarecum încâlcită. După ce te rătăceşti puțin prin ițele narative ale acestuia, ai putea spune că acolo găseşti dragostea pierdută.

Bine... nu vă alarmați!... Nu despre asta e vorba în roman... şi nici despre „mitul” cu care este el promovat, respectiv acela că ar fi vorba, în el de „preludiul unei singularități tehnologice”. Cea din urmă etichetă fiind de fapt momeala care m-a făcut să vreau să-l citesc... şi mai apoi dezamăgirea mea personală.

Acțiunea romanului are loc undeva în 2025, deci peste vreo 10 ani de acum în colo şi după 18 ani de când acesta a fost publicat. Prognosticurile lui Vernor Vinge privind evoluția tehnologică a umanității sunt un foarte bun exercițiu de cum imaginația devine treptat-treptat realitate, însă dată fiind perioada mică de timp, nici nu avea cum s-o dea în bară, decât poate dacă autorul era vreun pafarist... Dar nu, din contră Vernor Vinge este un pedagog foarte bun... şi a reuşit să scoată o carte de mai multe ori premiată (premiul Hugo pentru cel mai bun roman, premiul Locus pentru cel mai bun roman Science-Fiction), pentru că a scris despre ceea ce ştie el mai bine, lucru care se poate de altfel observa peste tot în carte: mediul

universitar, foşti profesori, decani, studenți; apoi lumi virtuale, realitatea augmentată, boți şi roboți, certificări, sisteme de comunicare şi manipulare... ce mai în colo şi-ncoace într-o singură propoziție: romanul prezintă realitatea imaginată de un profesor de informatică.

Fără a dezvălui foarte mult din firul narațiunii... subiectul şi acțiunea superîncâlcită, se învârte, în opinia mea, în jurul lui Robert Gu – un bătrân poet vindecat de Alzheimer. Grației inovațiilor tehnologice din medicină, acestuia i se acordă şansa la normalitate (actul în sine nu e departe de un Lazăr trezit din morți, versiunea modernă). Drama personajului principal constă în compromisul pe care acesta este obligat să-l facă. În schimbul unei vieți sănătoase (normale), intens asistată tehnologic, dar... mediocră, Gu îşi pierde talentul poetic care îl adusese pe culmile faimei înainte ca boala să debuteze şi care avea ca sursă personalitatea sa răutăcioasă şi oarecum problematică pentru cei din jur... Pe scurt... individul era un nesuferit... dar încet-încet se schimbă pe parcursul cărții.

Pe lângă povestea lui Gu şi a familiei sale... autorul atinge subiecte interesante precum digitalizarea tuturor cărților şi rezolvarea unor probleme sau găsirea răspunsurilor multor întrebări prin compactarea informației într-un tot unitar (o baza de date), lupta privind beneficiile economice ale unui asemenea proces, manipularea în masă, descoperirile ştiințifice din medicină, structura geopolitică a viitorului, simplificarea şi complicarea vieții deopotrivă.

În ciuda subiectului greu digerabil pentru persoanele atehnice, La capătul curcubeului este un roman uşor de parcurs. O dovadă în plus că autorul este un bun pedagog este aceea că reuşeşte să facă accesibile noțiunile tehnice care la o primă vedere par abstracte şi de neînțeles fără o cunoaştere temeinică in aria informaticii.

Datorită accentul pus pe tehnologizare, am întâlnit persoane care consideră acest roman ca fiind un cyberpunk. Eu aş zice că e prea mult spus cyberpunk căci o parte din tehnologia prezentată nu exista în momentul publicării romanului, însă în zilele noastre ea e accesibilă (vezi Google Glass ca precursor al lentilelor de contact multifuncționale prezentate în carte).

În ceea ce priveşte povestea, senzația generală pe care mi-a oferit-o acest roman este aceea a unui film de acțiune (în care oameni simpli fac lucruri extraordinare, mai ales în lumea virtuală; familia lui Gu este compusă din specialişti ai armatei americane etc.) dar şi a unuia uşor conspirationist… pentru că cititorul este bombardat de acțiunea a tot felul de „grupări" şi indivizi dubioşi (familia, fosta nevastă, colegii, serviciile secrete, armata, „omul rău" şi o presupusă inteligență artificială); tehnologia care oferă oricui posibilitatea de a deveni un mic detectiv şi astfel toată lumea spionează pe toată lumea, la care se adaugă multe piste false pe care autorul le răspândeşte la tot pasul… Toate acestea te fac să crezi că în spatele acțiunii se află un plan sofisticat, minuțios organizat a cărui cheie vrei nu vrei începi să o cauți…

Dintre toate variantele propuse de genul Science-Fiction, în ceea ce priveşte naşterea sau „forma" pe care o ia o singularitate tehnologică (a se citi/viziona în acest sens: Golem XIV, Transcendence, Tet din Oblivion, IA din seria Terminator, Deus Ex Machina din Matrix etc.) – adică a unei forme de inteligență artificială (IA), Vinge alege să-i dea naştere, de această dată, ca o entitate infantilă, curioasă, băgăreață, îngâmfată dar în esență bine intenționată, care se prezintă sub diverse forme oportuniste din care cea preferată este cea a unui iepure alb uşor enervant, care mie unul îmi aminteşte de Bugs Bunny. Mai mult decât atât, acest IA este uşor de anihilat prin eliminarea unor banale certificări… Per ansamblu IA-ul nu depăşeşte inteligența şi preocupările unui adolescent supradotat, de unde şi dezamăgirea mea personală.

Poate autorul a vrut sa iasă din canoanele IA-urilor până acum imaginate, însă eu cred că putem vorbi de o IA numai dacă aceasta va reuşi măcar să egaleze inteligență umană, adică super-human (se comportă mai bine decât majoritatea oamenilor) în clasificarea Turing… Însă dată fiind puterea de calcul a maşinilor actuale şi a celor prezentate în carte precum şi extinderea internetului în locuri în care acum ni se par de domeniul viitorului, în momentul în care va apărea o IA sunt convins că va fi superioară omului (strong super-human), iar asta va însemna schimbarea noastră profundă ca specie. Dincolo de asta, vorbim filozofie…

Concluzii:

Merită citită cartea? (De ce?)

Da. Este o foarte bună proiecție asupra modului în care va evolua tehnologia actuală. Iar partea umană – povestea lui Robert Gu – este chiar bună. Dacă ai răbdare să dai la o parte toate pistele false şi detaliile legate de decor găseşti un personaj cel puțin interesant, care merită explorat.

Când?

Luându-mă după acțiunea alerta şi puhoiul de informații hi-tech recomand lectura de dimineață, imediat după cafea. De asemenea, ar fi de preferat ca lecturarea acestei cărți să fie realizată numai după ce în prealabil cititorul s-a familiarizat puțin cu un calculator, cu un smartphone şi cu ce se mai întâmplă pe internet la ora actuală, altfel multe detalii interesante vor fi trecute cu vederea.

Cum?

Neapărat folosind un gadget. Influențat poate de lumea descrisă în La capătul curcubeului, am încercat cumva sa mă apropii de ce oferă acest roman, renunțând la cititul clasic în

favoarea unei metode… hai să-i spun „altfel”, căci eu bănuiesc ca ea va fi doar o etapă intermediară către ceva mult mai complex.

Mai întâi am cumpărat cartea în format EPUB direct de la editură, apoi m-am folosit de @Voice Aloud Reader – o aplicație pentru Android care îți citeşte orice text (pentru limba română am folosit vocea lui Carmen de la Ivona, aceasta fiind cea mai bună în momentul de față din ceea ce are piața de oferit).

Deşi mi-a luat ceva timp până ce am reuşit să reglez software-ul cu parametri care să permită o lectură cât mai apropiată de realitate, în final mi-am dat seama că abilitățile mele în materie de citit (ascultat) s-au îmbunătățit considerabil în ceea ce priveşte viteza de parcurgere a unei cărți şi/sau cantitatea parcursă (eu fiind de fel un cititor-melc). Asta se datorează atât faptului că e mai uşor să asculți decât să citeşti, dar şi a libertății de a citi (asculta) în timp ce faci treburi care presupun un oarecare automatism cum ar fi curățenia, mersul cu RATB-ul, plimbatul câinelui ş.a.m.d.

Bănuiesc că ideal ar fi un audiobook (adică o carte citită de un actor, vreun crainic de radio sau orice om cu o dicție excelentă), însă astfel de cărți, în momentul de față sunt rare, aşa că alternativa tehnologică e să pui un robot cu voce umană să citească şi atunci poate fi accesat orice text. Evident nu vorbim de un produs perfect. Mai sunt cuvinte pocite sau fraze care nu pot fi înțelese din prima, dar asta nu te poate opri să arunci şi o privire asupra textului care rulează în paralel pe ecranul telefonului/tabletei. Însă nu asta e cea mai mare problemă… Ci, am observat eu că la acest gen de îngurgitare informațională şi nu numai, e mai uşor să ignori ceea ce auzi decât ceea ce vezi (citeşti) şi rişti să te cam fure peisajul. Trebuie să recunosc că pentru o astfel de abordare iți trebuie puțin antrenament în ce priveşte capacitatea de concentrare (pentru unii o treabă Zen)… Dar, bănuiesc că până la urmă e o chestiune legată de obişnuință, iar

persoanele cu atenție distributivă (multitasking) vor putea uşor să se folosească de acest gen de tehnologie.

Aştept cu nerăbdare şi o aplicație care să recunoască automat personajele într-un text şi să citească textul (tot automat) pe voci distincte ca şi cum ar fi o piesă de teatru radiofonic.

Unde?

Pentru un efect intens garantat, această carte ar trebui citită undeva în provincie, în vreun cătun uitat de lume unde electricitatea este un lux.

„URSSA” de Sergiu Someşan

(de Florin Purlucă)

Dacă mergem după principiul „ambalajul, de cele mai multe ori, face totul” putem spune că romanul de față punctează maxim la acest capitol. Nu că s-ar găsi ceva deficiențe în conținut.

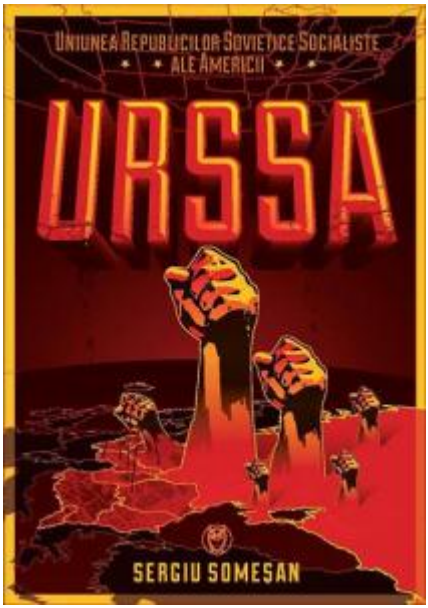

Coincidență sau nu, acronimul URSSA m-a făcut la fel de curios ca şi titlul romanului „Omul din castelul înalt” de Philip K. Dick şi-aş fi putut să jur că acțiunea bate în acelaşi sens. Ei bine, lucrurile stau puțin... altfel.

Nu vorbim despre o istorie alternativă, ci despre o încercare fictivă (oare?) a URSS-ului de a cuceri lumea, învingând astfel Inamicul Principal, amerikanski, după cum subliniază şi autorul.

Un aspect important, care uneori este lucrat în grabă, în cazul de față este tratat cu seriozitate maximă. Vorbim despre excelenta grafică a copertelor, culoarea şi designul ce s-ar traduce drept succes pe pâine. Te atrag ca pe un peşte momeala vie. Privindu-le (copertele) nu-mi vin în minte decât hărțile tactice ale generalilor ruşi şi truda lor necontenită de-a pune la cale planul suprem de subjugare a lumii.

De ce țin să subliniez detaliile grafice când, în fapt, un roman se judecă după conținut? Răspunsul meu vine ca o lamă cu două tăişuri: pentru că iubesc arta grafică şi pentru că, fie că vă vine să

credeți sau nu, o copertă bună are rol hipnotizator. Atrage cititorul spre raft, îl face să se întrebe ce ascunde ea şi, dacă nu asta, atunci ce şi-ar putea dori un autor mai mult?

N-ar fi prima, dar nici ultima carte aleasă după principiul ăsta şi, când descoperi numele unui autor cu multe scrieri în palmares, nu te poți îndoi că nu ai dat peste un roman demn de toată atenția. Doar ca să vă faceți o idee cum se pregăteşte un adevărat profesionist în ale scrisului, mergeți pe blogul personal al autorului şi-o să descoperiți scurte istorisiri din timpul lucrului pentru URSSA. Cum şi-a pierdut ore întregi, pe întuneric, holbându-se la un sonar fictiv în monitorul calculatorului, cu piuitul acela în cap, doar ca să-şi poată face o idee cum ar fi viața pe un submarin.

În altă ordine de idei, autorul promite şi chiar se ține de cuvânt, oferind pasionaților un mix de spionaj şi contraspionaj, cu un ademenitor iz de soft-sf. Avem agenți ai grupărilor secrete KGB, GPU, NKVD, CIA, NSA, FBI sau Mossad, toți angajați într-o cursă nebună pentru victorie, la care adăugați precogniți, urmăriri cu tancuri, elicoptere sau submarine şi, nu în ultimul rând, cireaşa de pe tort…

Ei bine, n-am să v-o divulg, pentru că vreau să vă las plăcerea s-o descoperiți citind Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice ale Americii, un roman de excepție, care dovedeşte limpede că avem autori valoroşi, la fel de buni ca cei intens promovați la nivel mondial din sfera anglo-saxonă şi americană.

Nu am să insist asupra firului narativ pentru că am fost dintotdeauna în uniune cu autorul, general vorbind, considerând că detaliile oferite pe coperte sunt mai mult decât suficiente pentru a stârni interesul cititorului. Nu poți să-i scoți inima la vedere. Cum ar fi fost dacă Hannibal ar fi primit-o pe-un platou, de-a gata, fără să trudească el printre cărnuri până să o descopere? O lipsă totală de plăcere, bănuiesc.

O comparație cam dură, căci romanul nu este nici pe departe sângeros. Personajele sunt bine conturate, acțiunea curge lin, lipsită de umpluturi fără sens, iar raționamentul cititorului este pus la încercare cu fiecare capitol când, pe nepusă masă, autorul îi serveşte o nouă felie din tort.

La final, n-am să vă îndemn să faceți altceva decât să mergeți în librării, în biblioteci, acolo unde considerați de cuviință, şi să întrebați de această carte. N-o să regretați timpul petrecut citind-o, pentru că timpul cititorului, cât şi al meu, este extrem prețios, prin urmare, nu aş fi avut îndrăzneala să vă recomand un roman lipsit de savoare.

ESEURI

De la like la lectură, apoi buzna la vot

(de Teodora Matei)

Se strecoară cu greu prin vălătucii de fum. Îi lăcrimează ochii, dar ajunge fericit la masa unde-l aşteaptă prietenii.

„Ohohooo! Să ne trăieşti, maestre! Nu dai un rând?”

„Dau, cum nu… Tocmai vouă…?!”

Inima îi bubuie şi, ca să-i regleze bătăile, trage adânc în piept aerul ca de pâslă. Fusese „the day of his life”. Prima lansare. Eveniment anunțat în revistele online, pe rețelele de socializare. Îi prezentaseră creația oameni grei din editură, critici. Nu respirase în timp ce-i ascultase. Avea impresia că vorbesc despre cu totul alt om, despre cu totul altă carte.

Tovarăşii lui fuseseră acolo. Unii dintre ei; alții se scuzaseră şi veniseră direct la bar, la „cinstea de după”. Cei prezenți se grupaseră după interese ori cunoştințe comune; purtaseră discuții aprinse în paralel cu vorbitorii de la microfon. Ar fi vrut să-i admonesteze dar nu şi-a permis; dacă plecau fără să-i mai cumpere cartea?!

A urmat sesiunea de autografe. I-a tremurat mâna, a mâzgălit stângaci fel de fel de dedicații, a strâns mâini, a făcut poze cu domni, cu doamne, cu domnişoare („îmi dai şi mie add pe Facebook, ca să-ți dau tag?”). A promis zeci de noi prietenii, a confirmat alte zeci, a acceptat scuze („frate, n-am cum s-o iau acum, dar după leafă trec io pe la librărie”).

Şi-a comandat o bere rece, s-a lăsat pe spătarul scaunului şi a ridicat sticla către toţi cei din jurul mesei. La rândul lor i-au răspuns cu acelaşi gest.

„Şi… despre ce e cartea asta a ta?”

Se întoarce buimac spre tânărul din dreapta. Are ochii cam începeţoşaţi, limba – împiedicată. Nu apucă să-i răspundă. I-o ia înainte unul de vizavi.

„Păi tu n-ai fost, mă, acolo? N-ai auzit ce-au zis oamenii ăia?”

„Cine, mă? Ce, ştiu eu cine erau ei? Vorbeau ei pe înţelesul meu? Aiurea! Trăgeau de-alea cu prezenţa metaforei, cu apartenenţa la un gen sau altul… de n-am înţeles nici pân-acum dacă ăsta a scris poveşti sau poezii.”

„Nu i-ai luat cartea?”

„Ba da, mă, uite-o!”

O scoate anevoie din buzunarul de la spate al blugilor. Autorului îi dau lacrimile. Prima copertă aproape s-a desprins în urma eforturilor de a o înghesui în spaţiul strâmt din dos. Degetele nervoase răsfoiesc paginile demonstrativ.

„Gata, mă, m-am prins! Sunt poveşti, că scrie aşa, de la un cap la altul… Dacă erau poezii, erau rândurile mai scurte…”

„Păi s-o şi citeşti, că doar n-a muncit omul ăsta degeaba!”

„O citesc, când i-o veni rândul…”

„Cam când o să fie asta?!

„Da’ de un’ să ştiu?! Când i-o veni! Pân-atunci… frumos la bibliotecă, s-arăt şi io la lume ce prieteni am!”

Scriitorul primeşte câteva priviri de încurajare (”lasă-l în pace, ştii că-i fraier”). Termină berea din câteva înghiţituri. Mai comandă una. Se împleticeşte spre casă vorbind singur. Ba se

laudă singur pentru realizare, ba se muştruluieşte. Straşnică experienţă a mai fost! A meritat să suporte toate emoţiile, nerăbdarea, tremuratul de mâini, picioare, stomac… Toate pentru numele lui tipărit frumos pe o copertă de carton.

Seara, deschide calculatorul şi baleiază prin mailuri, FB… Mesaje de felicitare, de încurajare, promisiuni de la cei ce n-au prins lansarea. A adormit zâmbind. Spre dimineaţă a împins pe jos cartea care-i alunecase de pe piept şi-l înghiontea când se-ntorcea pe-o parte.

Mesajele s-au rărit. Doar câte-o fană din vreun colţ de ţară mai cerea lămuriri referitoare la intrigă ori personaje. Răspundea conştiincios. Mulţumea.

Nicio critică Şi-a luat la rând apropiaţii.

„Ia zi, frate, ai citit?”

„Normal, încă de –atunci, de când am luat-o!”

„Şi?”

„Ce… şi? Nimic, am citit-o, mi-a plăcut… Tu scoate-o pe următoarea, că eu o iau sigur!”

Mai avea o variantă, a celor care aveau nelămuriri, dar nu le exprimaseră şi nici n-aveau de gând s-o facă.

„Mă, deci, acum că mă-ntrebi… eu n-am înţeles de ce i-a zis c-o iubeşte dar n-a luat-o de nevastă… Cică nu putea… De ce nu putea?”

Nu ştia cum să ambaleze astfel de răspuns fără să pară obraznic.

„Păi nu putea pentru că el era mort şi ea era vie…”

„Ahaaaa, deci asta era! Da’… zice undeva chestia asta sau ţi-au greşit ăştia la legat şi ţi-au pus mai puţine pagini?”

„Nu se pune problema de asta, e editură serioasă. Şi da, zice, în primul capitol unde povestesc eu cum a murit el, cât a suferit fata…”

„Aaa… primul capitol… eu nu prea le am cu introducerile astea… Ştiu că sunt plictisitoare, trec repede peste ele.”

Cele mai amare replici veneau de la confrații mai vechi în branşă. N-aveau timp. Alții, cu câteva volume apărute, îl încurajau.

„Înțelege-i, frate, că sunt ocupați! Te au numai pe tine pe cap?! Câți d-ăştia ca noi nu aşteaptă o vorbă de-a lor? Da’ dacă tac, e de bine! Dacă nu le plăcea, ziceau sigur!”

Undeva, într-un folder special, păstrează impresiile prietenilor apropiați, cei care i-au sorbit vorbele la lansare, care l-au interpelat la câteva zile după ca să-l întrebe de ce a folosit un termen sau altul, ce a vrut să însemne cutare sau cutare construcție, cum i-a venit ideea nu-ştiu-care.

Are câteva recenzii în reviste sau pe bloguri. Cam neutre, uşor favorabile, dar nu entuziasmante. Se ghidează după confrați: dacă se tace, e de bine.

Surpriza vine când un blogger faimos realizează un concurs cu cele mai citite / plăcute cărți. Autorul îşi vede numele; nu poate să creadă că, alături de câteva zeci, cartea lui poate fi „cea mai citită / plăcută”. Parcă-i vine inima la loc şi apelează iar la prieteni. Dă pe mail, pe Facebook, pe Twitter, linkul concursului. Nu are mari speranțe, dar e o posibilitate.

Într-o seară iese speriat de sub duşul fierbinte să răspundă la uşă. Amicul de la bar, cu cartea în buzunarul de la spate, rezema tocul de lemn zâmbind complice.

„Te-ai scos, fratele meu!”

Nedumerit, cu apa îmbibând parchetul gata să se umfle, autorul îl priveşte năuc.

„M-am scos? Cu ce m-am scos?”

„Nu mă înviți înăuntru? Vorbim la uşă? D-ăsta-mi eşti?!”

„Oh, nu, scuză-mă! Poftim!”

„Haideți, mă, că ne dă drumul!”

Amicul face semn cu mâna celorlalți trei prieteni ce stau ascunşi pe treptele spre etajul inferior. Aşezați în jurul măsuței din sufragerie, aşteaptă gazda să se îmbrace şi să li se alăture.

„Gata, băieți, dar... nu ştiu ce-i cu voi. Mai e până la ziua mea, nu-i nici Crăciun, nici Paşte...”

„Nu e, fraiere, e mai bine de-atât! E ziua ta de glorie!”

Se uită mut de la unul la altul. Crede că e victima unei farse, bănuieşte că unul din ei ar avea chiar o cameră de luat vederi ascunsă pe undeva, ca să se distreze mai târziu pe seama reacției lui.

„Hai, scoate vinuțu-ăla alb, că avem de sărbătorit!”

Propteşte mâinile în şolduri şi depărtează picioarele.

„Nu plec de-aici până nu spuneți ce-i cu voi şi cu misteru’ ăsta!”

„Nu te supăra maestre, am crezut că ştii!”

„Hai, mă, să-i spunem, nu vedeți că-i creşte tensiunea?!”

„Eşti câştigător, frate, asta ziceam! Câş-ti-gă-tor!”

„Serios?! Ce-am câştigat?”

„Concursul, fraierică, concursul pe blog... Cea mai citită, cea mai plăcută...”

„Pe bune?!”

Deschide calculatorul; tastează frenetic denumirea blogului. La secțiunea concurs, numele lui e primul dintr-un lung, luuuuung şir. Îi îmbrățişează, pe rând, în timp ce fuge după sticla de vin. Ia din dulap pahare şi pliantele unei pizzerii din apropiere, să-şi aleagă băieții meniul, că meritau.

După câteva păhărele de la gheață, limbile se dezleagă.

„Băi, deci când am intrat acolo şi-am văzut comentariile, că… cine-i ăsta, de unde–a apărut… ce-a mai scris el… am văzut roşu-n fața ochilor… Am pus mâna pe telefon şi-am sunat băieții, să băgăm şi noi comentarii, să ne luăm de ăia…. Dar tot ei m-au calmat: lasă fraierii să se-ntrebe, hai să punem mână de la mână să-l votăm pe fratele nostru, că-i băiat valabil…”

„Mamă, cum a fost! Deci, prima la care m-am dus a fost nevastă-mea. Ştii că ea scrie pe un blog d-ăla cu bucătăreală, cu fandoseli de-astea… N-a trebuit decât să-i spun despre ce-i vorba, că a şi dat mesaj pe grup la tăntici să pună mâna la vot, că altfel nu dă în veci rețeta aia de zacuscă de gogonele. Fii-mea a prins din zbor. Cică: cine, tati, tipu-ăla drăguț de scrie la revistă? Eh, nu i-am spus că te-a confundat, ca să nu zăpăcesc copilu’. Am auzit-o, după ce s-a-ncuiat în cameră, cum mobiliza armata de pițipoance de la şcoală, de pe scară… Da’ a fost frumos, să mor io!”

„Auzi, eu am făcut ce n-am făcut niciodată! Aveam lucrare sumativă la toate clasele de seral. Le-am zis aşa: băieți, scoateți o foaie de hârtie şi notați. Le-am dat link-ul. I-am pus să copieze de pe tablă ce au de făcut, pas cu pas, cui şi cum să dea votul. Apoi le-am promis că nu rămâne nimeni corijent. Nu numai pe semestrul ăsta, pe tot anul! Mai aveau să mă pupe, nu alta…”

Îi treceau poveştile pe lângă urechi precum cocorii, toamna, în poezia lui Eminescu. Sau Bacovia. Sau care-o fi fost ăla cu cocorii… Numele lui în fruntea unei liste… Titlul cărții lui

deasupra tuturor... Cea mai citită pe naiba carte... Cea mai plăcută... Cine s-o citească, cine s-o placă...

„De ce plângi, mă? Nu te bucuri?”

„De-aia plânge, de bucurie, aşa-s poeţii, sensibili...”

„Da’ el nu-i poet, e prozator...”

„Lasă, mă, că tot sensibil e!”

Francis Fukuyama şi „viitorul post-uman”

(de Marcel Gherman)

Politologul Francis Fukuyama este, dacă se poate spune astfel, un model de intelectual modern. Discursul său, întotdeauna lipsit de ostentație şi de pedanterii academice, păstrează acelaşi ton relaxat chiar şi atunci când abordează probleme grave. Atunci când consideră că e necesar, Fukuyama nu ezită să încalce convențiile, propunând idei ce generează controverse în mediile cercetătorilor.

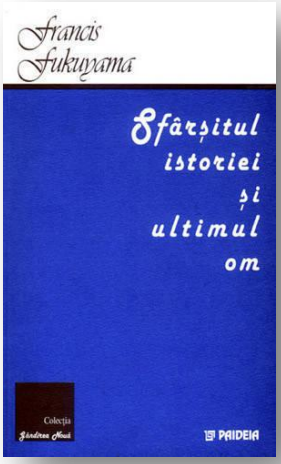

Pe numele său complet Yoshihiro Francis Fukuyama, s-a născut în 1952, în Chicago, într-o famile de etnici japonezi. Tatăl său, cetățean american de a doua generație, Yoshio Fukuyama, şi-a luat doctoratul în sociologie la Universitatea din Chicago şi a predat în domeniul studiilor religioase. Iar mama sa, Toshiko, s-a născut în Kyoto, în Japonia şi este fiica lui Shiro Kawata, întemeietorul Departamentului de Economie al Universității din Kyoto şi primul director al Universității din Osaka. În timpul celui de-al doilea război mondial, unii membri ai familiei lui Francis Fukuyama au fost internați în lagăre de concentrare, în baza directivei guvernului Statelor Unite îndreptată împotriva cetățenilor americani de etnie japoneză. O pagină sumbră din istoria Americii, care însă nu avea să devină pentru viitorul analist un impediment în a-şi realiza cariera fulminantă.

A absolvit facultatea de arte a Universității Cornell, apoi a urmat cursuri de literatură comparată la Yale. A avut o bursă de şase luni la Paris, unde a studiat sub îndrumarea lui Roland Barthes şi Jacques Derrida, dar până la urmă a renunțat la studiile literare şi s-a reorientat spre ştiințele politice. Şi-a obținut doctoratul în politologie la Harvard, unde i-a avut ca profesori pe Samuel Huntington şi Harvey Mansfield. În 1979 a devenit analist la Corporația RAND, o structură a Departamentului american al Apărării menită să elaboreze strategii globale în domeniul politicii şi apărării. Pe parcursul anilor, a fost profesor la diverse universități, actualmente fiind afiliat la Centrul pentru Democrație, Dezvoltare şi Promovarea Statului de Drept de pe lângă Universitatea Stanford.

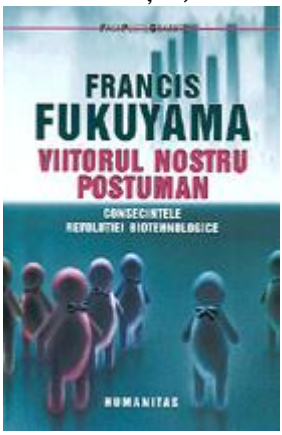

În 1992 i-a apărut cartea care l-a consacrat, Sfârşitul istoriei şi ultimul om, în care a opinat că modelul statal al democrației liberale constituie o formă de guvernare desăvârşită. Odată cu instaurarea globală a statului democratic, ca un nec plus ultra al civilizației, progresul social şi-ar atinge astfel finalitatea, viitorul reprezentând doar o reluare a aceloraşi modele politice din trecut, fără relevanță în plan istoric. Lucrarea a provocat un adevărat scandal în cercurile ştiințifice, unii specialişti acuzându-l pe Fukuyama că atentează la „logica bunului simț”. În mod paradoxal, ideea unui sfârşit al istoriei contravine principiilor pozitivismului şi marxismului. Bineînțeles, este evident că în cazul în care progresul ar continua la infinit, lumea ar rămâne mereu imperfectă. Îmi amintesc cum un reporter de la canalul de televiziune rus NTV, în timp ce reflecta alegerile prezidențiale americane din 2001, s-a referit la ideile lui Francis Fukuyama, calificând această campanie electorală drept un Armaghedon politic.

La zece ani după Sfârşitul istoriei, Fukuyama a semnalat o altă schimbare de paradigmă, odată cu lansarea cărții sale Viitorul nostru post-uman. Consecințele revoluției biotehnologice. Volumul a fost conceput în contextul activității lui Fukuyama în cadrul unei Comisii de Bioetică, constituită imediat după ce preşedintele american Bill Clinton a promulgat un decret de interzicere a clonării umane. Ulterior administrația Bush avea să revină la acel decret, legalizând clonarea de celule umane în scopuri medicale.

Din perspectiva autorului, aplicarea necontrolată a biotehnologiei şi ciberneticii riscă să anuleze însăşi natura umană, rațiunea, liberatea de autodeterminare şi principiile morale, care constituie fundamentul statului democratic.

Printre altele, Francis Fukuyama se declară un adversar al transumanismului, o mişcare inițiată recent în mediile ştiințifice, adepții căreia consideră că modificarea omului prin biotehnologie şi cibernetică ar avea rezultate benefice, conducând la o evoluție accelerată, la o dezvoltare substanțială a abilităților fizice şi intelectuale, la descoperirea unor noi remedii contra maladiilor, la prelungirea longevității şi chiar la cunoaşterea secretului nemuririi. Astăzi umanitatea se confruntă cu o dilemă de maximă importanță, având de ales între a accepta tehnologia, cu asumarea riscurilor inerente, sau a adopta un purism umanist.

Ca o expresie a acestui fenomen, unii tineri japonezi bogați îşi implantează deja în corp dispozitive electronice, o continuare a obsesiei vedetelor hollywoodiene de a-şi schimba înfățişarea prin operații plastice. Astfel biotehnologia le poate oferi unor indivizi şansa de a se debarasa nu numai de culoarea nativă a pielii, ca în cazul lui Michael Jackson, cel care reuşise să-şi piardă ultimele urme ale originii sale afroamericane, devenind un „american adevărat”, ci chiar să anuleze tot ce ne face să fim oameni.

Conform unor estimări, instalarea unui laborator de clonare ar costa 100.000 de dolari, o sumă accesibilă pentru mulți

milionari şi nu este exclus că au fost deja realizate încercări clandestine de clonare umană, eventual în scopul colectării de organe pentru transplanturi.

În acelaşi timp, realizările ştiinţei moderne, pe care Einstein a calificat-o drept „un topor în mâna unui nebun”, pot avea consecinţe catastrofale dacă s-ar pomeni în posesia unor regimuri totalitare. Să ne imaginăm un Nero, un Cinghis Han sau un Lenin nemuritor! Anumite state ar ajunge astfel în stare să-şi docilizeze cetăţenii, sau să le amplifice agresivitatea în scopuri militare, sau chiar să le elimine cu desăvârşire conştiinţa de sine.

Între timp a devenit posibilă crearea unor medicamente care să modifice ireversibil ADN-ul uman. În timp ce în Statele Unite 10 milioane de copii iau medicamente antidepresive, iar criminalitatea şi violenţa ating cote alarmante, nu este exclusă lansarea unor iniţiative de aplicare a medicamentelor genetice în scopuri „nobile”, pentru menţinerea sănătăţii publice. Ar fi o continuare logică a nevinovatelor slogane de genul „Evitaţi consumul de sare, zahăr şi grăsimi”!

În plan politic, Francis Fukuyama s-a declarat iniţial un adept al Partidului Republican, apoi însă a criticat dur intervenţiile militare americane în Afganistan şi Irak. Totuşi a observat că, în ultima perioadă a mandatului său, administraţia Bush şi-a schimbat radical linia politică, America reluându-şi consultările cu aliaţii săi. A criticat de asemenea concepţia de „conflict dintre civilizaţii” a lui Samuel Huntington, fostul său profesor, acuzându-l pe acesta de gândire absolutistă: nu orice copil arab este un potenţial terorist, după cum nici orice redneck din Kentucky nu e un Shakespeare sau un cetăţean model. Apropo de ideile lui Huntington: acesta împarte România în Transilvania catolică, occidentală, şi Estul ortodox, pe care-l consideră a fi parte a civilizaţiei orientale. Aceste idei, pe care Samuel Huntington le-a lansat printr-o mişcare neglijentă de condei, riscau să determine destinul unui popor, fiind utilizate de anumiţi

politicieni drept contraargument la intrarea României în Uniunea Europeană şi în NATO.

În volumul America la răspântie, lansat în 2006, Francis Fukuyama încearcă să prevadă evoluția Statelor Unite, care urmează să opteze între statutul de „jandarm mondial” şi cel de promotor al democrației şi libertății. Un model dilematic, dar la fel de precis aşezat în ecuație. Precum ne-au obişnuit deja cărțile anterioare ale acestui original gânditor.

BANDA DESENATA

Pe cont propriu

(de Alexandru Lamba)

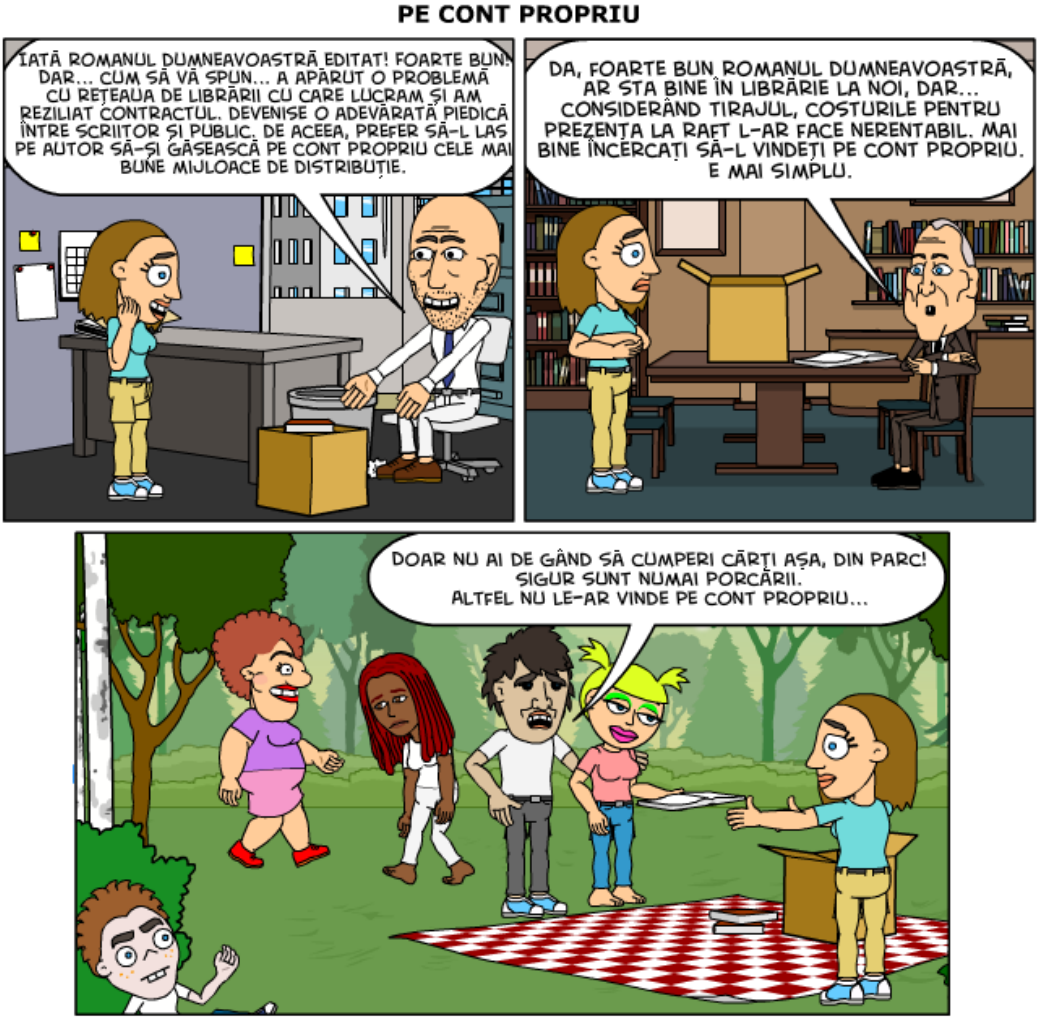
PE CONT PROPRIU
IATĂ ROMANUL DUMNEAVOASTRĂ EDITAT! FOARTE BUN! DAR... CUM SĂ VĂ SPUN... A APĂRUT O PROBLEMĂ CU REȚEAUA DE LIBRĂRII CU CARE LUCRAM ȘI AM REZILIAT CONTRACTUL. DEVENISE O ADEVĂRATĂ PIEDICĂ ÎNTRE SCRIITOR ȘI PUBLIC. DE ACEEA, PREFER SĂ-L LAS PE AUTOR SĂ-ȘI GĂSEASCĂ PE CONT PROPRIU CELE MAI BUNE MIJLOACE DE DISTRIBUȚIE.
DA, FOARTE BUN ROMANUL DUMNEAVOASTRĂ, AR STA BINE ÎN LIBRĂRIE LA NOI, DAR... CONSIDERÂND TIRAJUL, COSTURILE PENTRU PREZENȚA LA RAFT L-AR FACE NERENTABIL. MAI BINE ÎNCERCAȚI SĂ-L VINDEȚI PE CONT PROPRIU. E MAI SIMPLU.
DOAR NU AI DE GÂND SĂ CUMPERI CĂRȚI AȘA, DIN PARC! SIGUR SUNT NUMAI PORCĂRII. ALTFEL NU LE-AR VINDE PE CONT PROPRIU...

ARTA IMAGINARA

Coperte potrivite VII

(de John Dobro)

Să lăsăm imaginile să vorbească în continuare:

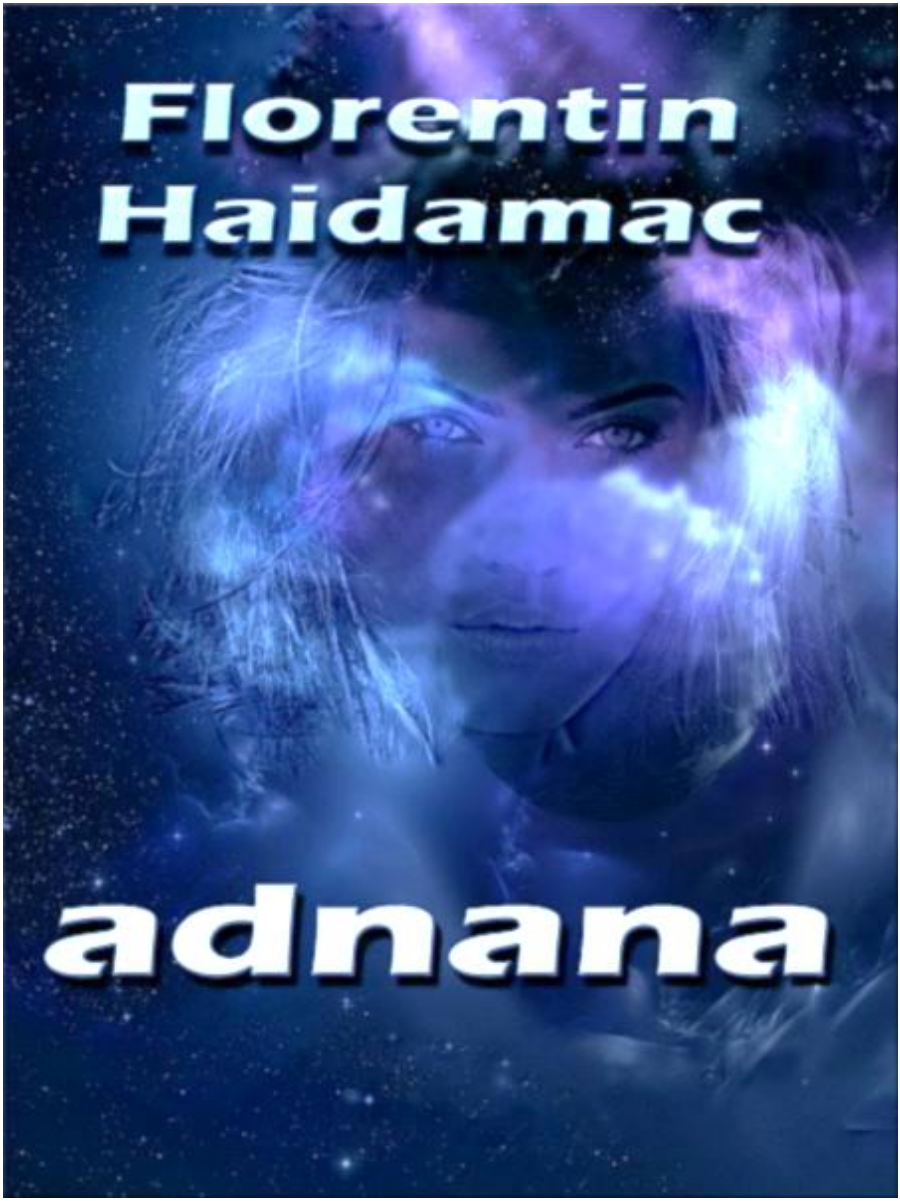
Florentin
Haidamac
adnana

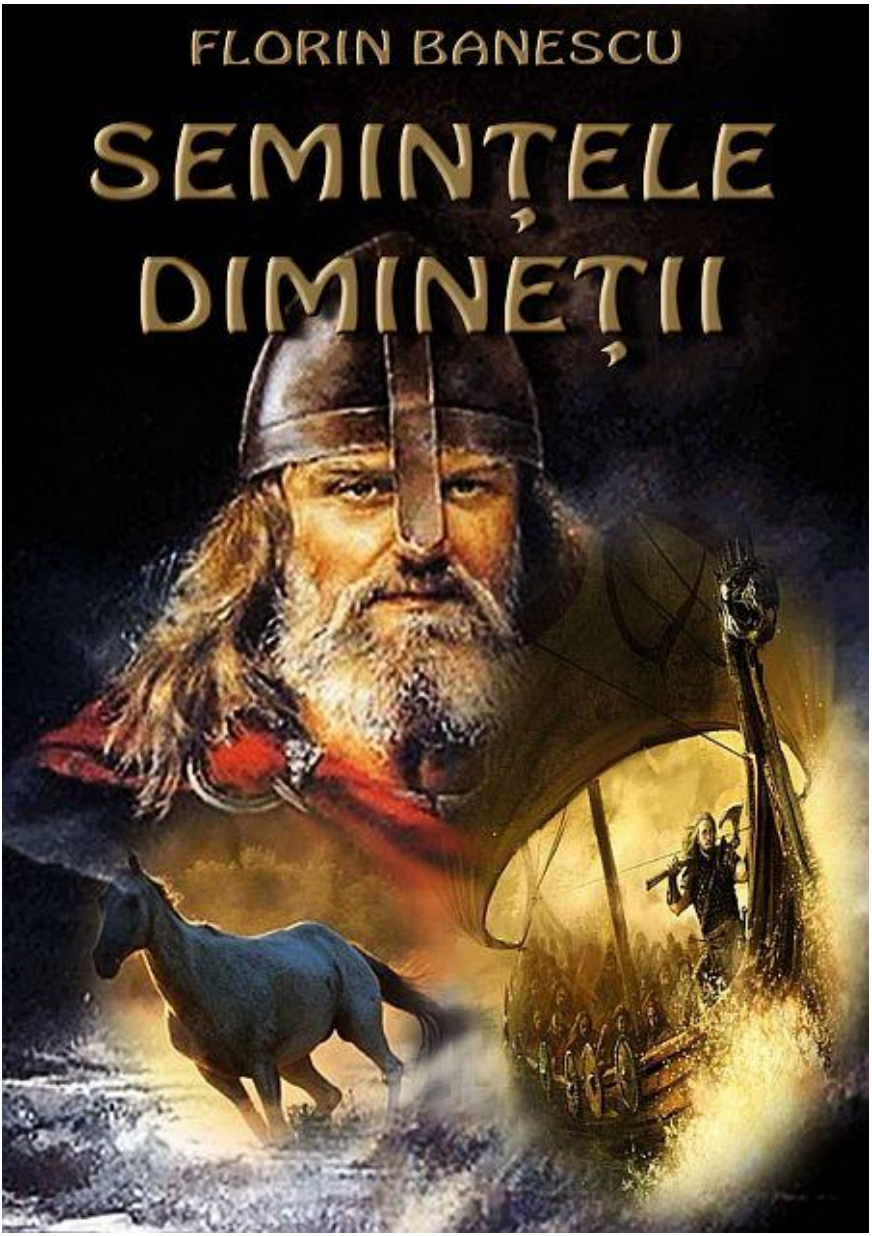
FLORIN BANESCU
SEMINȚELE DIMINEȚII

INTERVIU

Interviu cu scriitorul Sergiu Someşan

Bună ziua domnule Sergiu Someşan şi mulțumesc în numele echipei pentru că ați acceptat această invitație.

Bună ziua şi dumneavoastră şi sper ca acest mini interviu să fie citit de cât mai multă lume.

Vorbiți-ne, vă rugăm, despre dumneavoastră ca autor. Pentru cei care vă cunosc mai puțin, spune-ne care este originea pasiunii dumneavoastră pentru literatura speculativă, ce vă place să scrieți, ce vă place să citiți.

Motivul şi originea pasiunii mele pentru acest gen de literatură este următoarea carte care până la urmă nici nu mi-a plăcut chiar atât de mult. Dar coperta era tot ce îşi putea dori mai mult un elev din clasa a V-a pentru reveriile lui nocturne. Pentru că povestirile conținute în carte erau prea complicate pentru redat prin viu grai am început să le „ajustez" puțin pentru a le putea povesti prietenilor mei. Acestea au fost începuturile şi poate de aici mi se trage o anumită cursivitate în scris. Atunci când povesteşti ceva unor ascultători atenți şi destul de critici trebuie să fii cursiv şi foarte atent la detalii.

De citit citesc în continuare cu aceeaşi pasiune literatura speculativă şi scriu de la literatură fantastică la literatură SF iar mai nou am finalizat un roman polițist pe care, după corectură mă pregătesc să îl trimit la editură.

Povestiți-ne despre URSSA, cartea pe care o oferiți ca premiu. Ce anume o recomandă? Cum v-a venit ideea să o scrieți şi care a fost principala sursă de inspirație?

Am o obsesie pentru călătoria în timp şi pentru subiectele care pot fi construite în jurul acestui subiect. De aici şi motivul pentru care am scris URSSA ca o modalitate de a construi o lume alternativă viabilă.

Ce sfaturi le-ați da autorilor noştri care doresc să debuteze în volum? Există o formulă secretă a succesului?

O singură propunere: dacă vrea să scrie atunci să scrie… zilnic. Zilnic, neparat zilnic câteva rânduri trebuie scrise ca să nu îşi iasă din rutină.

Ce ați dori să-i transmiteți câştigătorului?

Să citească cartea cu plăcere şi să scrie una la fel.

Îi mulțumim domnului Sergiu Someşan pentru amabilitatea de a ne acorda acest interviu, cât şi pentru premiu!